Overhalla kommune

- positiv, frisk og framsynt

Årsberetning 2010

- Kommunestyrets vedtak 20/6-2011 -

Innhold

INNLEDNING 3
1 ØKONOMISK SITUASJON 4
1.1 Driftsinntekter 5
1.2 Driftsutgifter 8
1.3 Brutto driftsresultat 11
1.4 Eksterne finanstransaksjoner. 12
1.5 Netto driftsresultat 14
1.6 Interne finanseringstransaksjoner 15
1.7 Investeringsregnskapet 17
2 FAGOMRÅDENE 20
2.1 Fagområde oppvekst 20
2.2 Fagområde helse og omsorg – rådmannens fellesdel 27
2.3 Fagområdet kultur 34
2.4 Fagområdet teknisk 36
2.5 Handlingsprogram for miljøarbeidet 39
2.6 Finansforvaltning 47
2.7 Årsmeldingens behandling og vedtak 48

INNLEDNING

Rådmannen legger med dette fram årsberetning for hele kommunens virksomhet. Etter gjeldende forskrift om årsregnskap og årsberetning er årsberetningen gjort obligatorisk. Forskriftene overlater til den enkelte kommune å finne den form og innhold som en selv mener gir den høyeste informasjonsverdien. I tillegg pålegger kommuneloven kommunen å drive aktiv, utadrettet informasjon.

Rådmannen er opptatt av å forsøke å gi årsberetningen en form og et innhold som gir politikere og andre interesserte god innsikt i kommunens drift og utvikling. Årsberetningen er også et grunnlag for å vurdere om politiske mål som er nedfelt i årsbudsjett og andre planer er nådd i løpet av regnskapsåret. Derfor ønsker vi stadig tilbakemeldinger på årsmeldingen om forhold som ønskes endret, eller nye forhold som ønskes belyst.

Kommunene er etter kommunelovens § 48 nr 5 pålagt i årsberetningen å redegjøre for tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard. I kommuneplanen vår er det også vedtatt følgende delmål: ”7.4. Ansatte utviser en høy etisk standard og er gode forbilder for barn og unge.” Overhalla kommune har gjennomført og/eller har planer om følgende tiltak:

- Overhalla kommune har oppfordret ansatte og politikere til å registrere sine verv i KS sitt Styrevervregister. Dette for å utvise åpenhet omkring roller og forbindelser. P.t. 15 registrerte personer.
- Vi gjennomførte i 2010 en omdømmeprosess med blant annet etikk som tema, her under gjennomgang og vurdering av kommunens etiske retningslinjer. Prosessen ble gjennomført med ekstern prosessveileder fra KS, og omfattet ledere, tillitsvalgte og politikere. Som en del av prosessen ble det utarbeidet prinsipper for kommunikasjon, hvor åpenhet blant annet vektlegges.
- Det er i kommunens HMS-system innarbeidet regler for varsling av kritikkverdige forhold.
- Det er i 2010 vedtatt kvalitetsstandarder for pleie- og omsorgstjenesten som i stor grad beskriver krav til en høy etisk standard.
- Hjemmetjenesten gjennomførte i 2010 en fagdag for alle ansatte med blant annet fokus på etisk refleksjon som tema.
- Overhalla kommune ble i 2010 resertifisert i forhold til ISO 14001 (miljøsertifisering), og bedriver et aktivt klima- og miljøarbeid med gjennomføring av tiltak i tråd med vedtatt handlingsprogram.
- Kommunen vil fremover forsterke fokuset på samfunnsansvar/CSR og vil vurdere bruk av veilederen i ISO 26000. Et konkret første tiltak som vurderes er om vi skal ta sikte på å bli en Fairtrade-kommune.

Det er regnskapsskjema 1A, 1B, 2A, 2B og balanseregnskapet som er kommunens obligatoriske regnskap og som vedtas av kommunestyret i forbindelse med behandlingen.

En har i årsmeldingen tatt i bruk noen utvalgte KOSTRA-tall. Nøkkeltallene for 2010 som nå er tilgjengelige er foreløpige tall. Vi tar derfor forbehold om at tallene kan bli endret. Endelige nøkkeltall vil bli presentert av Statistisk Sentralbyrå (SSB) den 15. juni 2010. Alle nøkkeltall er åpent tilgjengelig på www.ssb.no/kostra .

1 ØKONOMISK SITUASJON

Driftsregnskpet

(i kr 1000)	Regnskap 10	Budsjett 10	Regsk 09	Regnsk 08	Regnsk 07
Driftsinntekter	232 256	211 655	214 391	193 167	182 669
Driftsutgifter	225 024	209 308	207 215	197 980	183 656
Brutto driftsresultat	7 232	2 347	7 176	-4 813	-987
Eksterne finanstransaksjoner	12 368	10 803	11 259	10 635	10 444
Motpost avskriving	8 483	8 690	8 130	7 845	7 429
Netto driftsresultat	**3 347**	**234**	**4 047**	**-7 603**	**-4 002**
Bruk/ avsetting bundne fond	-361	1 630	-145	2 172	-109
Underskudd VAR	899	0	770		
Mva kompensasjon investering	-6 177	-5 600	-3 948	-1 406	-594
Korr netto driftsresu	**-2 292**	**-3 736**	**724**	**-6 837**	**-4 705**
Overføring investeringsregnsk.	-1 235	-1 120	-864	0	-832
Tidligere års over/ underskudd	493	493	-1 224	0	4 204
Bruk/ avsetting disp. fond	-1 416	-1 237	-4 134	4 207	739
Bruk av likviditetsreserven	0		2 813		
Mva komp investerin/ VAR	5 278	5 600	3 178	1 406	594
Regnskaps. mer/ mindre forbruk	**828**	**0**	**493**	**-1 224**	**0**

Overhalla kommune har for 2010 avlagt et årsregnskap som viser **828.462,-** kr i *regnskapsmessig mindreforbruk* (overskudd) etter bruk og avsetninger av interne finanstransaksjoner (bruk/avsetning til fond/likviditetsreserve og overføring investeringsregnskapet). Netto er det avsatt kr 2.518.851 til fond.

Ved vurdering av resultatet ønsker rådmannen å påpeke at innføring av nye regnskapsregler forbyr kommunene å ha negative fond. Selvkostområdene for avløp og slambehandling viser for 2010 til sammen et underskudd på kr 898.560. Ettersom vi ikke har disponible selvkostfond på disse områdene påvirker dette årets resultat negativt. På avløps- og slamområdet vil underskuddene kunne bli dekket med tilsvarende overskudd i påfølgende år.

Før interne finanstransaksjoner viser årsregnskapet et *netto driftsresultat* (overskudd) på **3.347.314,- kr**. Netto driftsresultat gir en pekepinn på om kommune et større eller mindre forbruk enn årets driftsinntekter. For å få et resultatbegrep som vil være sammenlignbart mellom årene og med andre kommuner mener vi en bør korrigerer *netto driftsresultat* for selvkostregnskapene (avsetning/bruk bundne fond), selvfinansierende prosjekter og for momskompensasjon av investeringsprosjekter som er inntektsført i driftsregnskapet. En får da et ***korrigert netto driftsresultat*** som viser et underskudd på **2.291.855,- kr** før bruk/ avsettinger til frie fond. Samme korrigeringer bør gjøres for andre kommuner ev eventuelt vil sammenligne med.

Regnskapsmessig mer/ mindreforbruk pr ansvar.
Kolonene i tabellen viser opprinnelig budsjett, endringer i forbindelse med lønnsoppgjøret og endring av pensjoner. 2. Tertial viser tilleggsbevilgninger (positivt tall) og reduserte rammer (negativt tall). En kommer så frem til revidert budsjett (buds(end)). I oppstillingen har en vist avvik mellom revidert budsjett og regnskap. For detaljert forklaring vises det til virksomhetsplan – årsrapport 2010. Tabellen må ikke forveksles med regnskapsskjema 2A i årsregnskapet 2010 obligatorisk versjon.

(tall i kr 1000,-)	Oppr.budsj	Lønnoppgj	2. tertial	Buds(end)	Regnskap	Avvik	Regnskap
	2 010	2 010	2 010	2 010	2 010		2 009
Styrings-/kontrollorganer	4 818	-3 025	-1 522	271	362	**91**	2 804
Rådmannen	9 201	166	174	9 541	9 515	**-26**	8 708
IKT-ansvarlig	1 893	16	87	1 996	1 964	**-32**	1 766
Servicesenteret	2 693	103		2 796	2 930	**134**	2 655
Rektor Obus	21 473	749	-100	22 122	21 821	**-301**	20 691
Rektor Hunn skole	10 122	383	584	11 089	11 745	**656**	10 619
Rektor Øysletta skole	4 513	172		4 685	4 430	**-255**	3 897
Styrer Ranemsletta barnehage	1 538	289		1 827	1 781	**-46**	914
Styrer Skage barnehage	1 791	383		2 174	2 103	**-71**	2 077
Fagsjef oppvekst	1 225	69	-739	555	-846	**-1 401**	-333
Leder sosialkontor	2 901	43	-188	2 756	2 040	**-716**	2 501
Overhalla sykeheim	19 786	890	1 712	22 389	21 747	**-642**	18 068
Hjemmetjenester	10 487	470	71	11 028	10 591	**-437**	11 040
Helse og familie	22 112	651	-121	22 642	22 182	**-460**	21 543
Fagsjef helse	3 639	-	-	3 639	3 846	**207**	3 133
Kultursjefen	3 685	87		3 772	3 876	**104**	3 217
Teknisk sjef	2 835	93	85	3 013	3 106	**93**	2 685
Feietjeneste	-	-		-	-	**-**	-
Vannforsyning	-	33	8	40	-	**-40**	-
Avløp	-	33	-24	9	726	**717**	652
Slambehandling	-	-		-	172	**172**	119
Kommunal bygningsmasse	10 292	298	621	11 211	12 041	**830**	10 880
Samferdselsformål	3 866	4	56	3 926	4 115	**189**	3 020
Landbruk og miljø Overhalla	2 023			2 023	1 860	**-163**	1 911
Næringssjefen	1 053		-330	723	489	**-234**	772
Landbruk/skog/natur/miljø	-	116	-116	-	-	**-**	-21
Skatter, rammetilskudd	-144 676		-491	-145 167	-145 952	**-785**	-142 035
Renter, avdrag m.v.	2 907		-1 965	942	2 525	**1 583**	8 225
T O T A L T					-828	**-828**	-492

1.1 Driftsinntekter

Kommunens hovedinntektskilder er:

(tall i kr 1000)	R-2010		B-2010		R-2009		R-2008		R-2007		R-2006	
Skatt inntekt og formue	27 %	63 319	30 %	63 064	26 %	61 178	29 %	55 055	29 %	53810	29 %	52 971
Rammetilskudd	34 %	77 839	36 %	77 046	32 %	73 421	31 %	59 604	31 %	56449	34 %	60 828
Brukerbetaling, husleier, avgifter, salg etc.	13 %	30 012	14 %	28 590	12 %	27 783	15 %	29 526	16 %	28646	15 %	27 666
Div. overføringer fra stat, fylke, kommuner	26 %	59 662	20 %	41 530	22 %	50 583	25 %	47 556	23 %	42330	21 %	37 351
Eiendomsskatt	1 %	1 424	1 %	1 426	1 %	1 426	1 %	1 431	1 %	1430	1 %	1 430
Brutto driftsinntekter		**232 256**		**211 656**				**193 172**		**182 665**		**180 246**
- herav ref med krav til motytelser		**41 240**		**31 997**		**24 487**		**36 116**		**32 502**		**28 290**
- herav syke / fødselspenger		**7 740**		**3 585**		**6 625**		**6 124**		**5 600**		**4 898**
- herav mva komp investering		**6 177**		**5 600**		**3 948**		**1 406**		**594**		**502**
- herav mva komp drift		**4 145**		**-**		**3 647**		**3 625**		**3 375**		**3 402**
- herav konsesjonsavgif		**359**		**348**		**358**		**285**		**259**		**259**
		59 661		**41 530**		**39 065**		**47 556**		**42 330**		**37 351**

Rammetilskudd og skatt på inntekt og formue er kommunens viktigste inntekter, og utgjorde i 2010 61 % av brutto inntekter. Totalt ble det på skatt/rammetilskudd en merinntekt på 1.048.000,- kr. Merinntekten knytter seg til skatteinntektene på 255.000,- kr, og 793.000,- i økt rammetilskudd.

Budsjettet for skatt- og rammetilskudd ble i forbindelse med behandling av regnskapsrapport for 2. tertial redusert med 351.000,- kr. Endringen ble gjennomført med utgangspunkt i prognosemodell fra KS. Etter at rapporten ble behandlet økte regjeringen overføringene til kommunene med en milliard. For Overhalla ga dette en merinntekt på overkant av 800.000,- kr

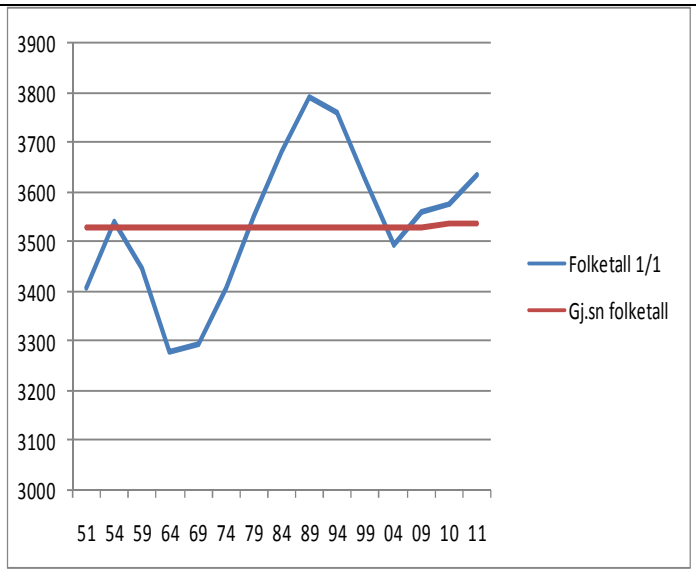

Rammetilskuddet påvirkes blant annet av folketallet og sammensetning av befolkningen med utgangspunkt i folketallet pr 1. juli året før budsjett-/regnskapsåret.

Overhalla har i en periode etter nittitallet hatt negativ befolkningsutvikling som nå har snudd. I 2008 hadde en en økning på 55 personer (1,57 %), og økningen fortsatte i 2009 med yterligere 15 personer (0,42 %). For 2010 har folketallet økt med ytterligere 59 personer og ved årsskifte var den **3636** personer.

På inntektspostene for ***betaling av kommunale tjenester***, som utgjør 13 % av brutto driftsinntekter, har en hatt en merinntekt på kr 1.422.000. Av større avvik kan nevnes Melamartnan hvor en har hatt en total inntekt på ca 1,3 mill kr, uten at det foreligger budsjett for inntektspostene. Barnehagene har en merinntekt på 119.000,- kr og en har hatt en merinntekt under tjenesten for undervisning på 148.000,- kr som i hovedsak gjelder melkeordningen på skolene som det ikke er budsjettert med. SFO har en merinntekt på 165.000,- kr. Sentral kjøkkenet har hatt mindre salg av matvarer. Dette utgjør et inntektstap på 385.000,- kr.

De fleste av kommunens betalingssatser er regulert av lover og regler, og en har derfor liten påvirkningskraft for å øke inntektene for salg av kommunale tjenester noe vesentlig. I tillegg har en tjenester som skal leveres til selvkost. En sammenstilling av noen utvalgte gebyrer hentet fra SSB KOSTRA tall for 2010 viser følgende:

	Overhalla	Vikna	Verran	Grong	Namsos
Barnehage fulltidsopphold	2330	2330	2300	2330	2330
Foreldrebetaling SFO 20 timer	2115	1980	1100	1583	2050
Stipulert årsgeb vann	1560	1645	4365	2118	2367
Stipulert årsgeb avløp	3705	1138	4116	3504	4210
Årsgebyr avfallstjenesten	3297	2783	2980	2933	2742
Feie og tilsynsgebyr	405	404	342	363	246
Sum utvalgte gebyrer	13412	10280	15203	12831	13945

Diverse gebyrer. Kilde SSB (KOSTRA)

Tabellen ovenfor viser at det er en del variasjoner på de forskjellige gebyrene mellom kommunene. En summering av alle gebyrene gir en viss pekepinn på samlet nivå.

Diverse overføringer fra stat, fylkeskommune og kommune viser en merinntekt på 18 mill kr. Posten fordeler seg på følgende inntekter:

	R- 2010	B – 2010	Avvik
Refusjon med krav til motytelser	28 571	23 385	5 186
Syke/ fødselspenger	7 740	3 585	4 155
Moms komp investering	6 177	5 600	577
Moms komp driftsutgifter	4 145	0	4145
Andre statlige overføringer	10939	8122	2 817
Andre overføringer	1731	490	1 241
Konsesjonsavgift	359	348	11
Diverse overføringer fra stat, kommuner…	59 661	41 530	18 131

Refusjon med krav til motytelser: Posten viser en merinntekt på 5,2 millioner kr. Økte inntekter her er i hovedsak knyttet til økte kostnader i form av driftsutgifter, og i enkelte tilfeller blir overskuddet avsatt til bundne fond til bruk i påfølgende år. Inntektene har derfor i liten grad påvirket det regnskapsmessig mindreforbruket en har for 2010.
2,9 mill kr knyttes direkte til prosjekter som mangler budsjettering. Fra Midtre Namdal samkommune har en mottatt 4,8 mill kr i refusjon for forskutterte lønnsutgifter innen miljø- og landbruksforvaltningen (budsjettert i samkommunen). I tillegg har en mottatt refusjoner for tjenester en har utført på vegne av andre med 1,4 millioner kr innenfor helse og skole. Under tjenesten for private barnhager er det budsjettert med en inntekt på 2,7 millioner kr hvor inntektsposten er regnskapsført under kontoen for "andre statlige overføringer".

Momskompensasjon drift fremstår som en merinntekt på 4,1 millioner kr, men knytter seg til en motpost med samme beløp under driftsutgiftene. Når det gjelder momskompensasjon av investeringer som totalt er på 6,177 mill kr er 20 %, 1,235 mill kr i henhold til nye regnskapsregler overført investeringsregnskapet. Videre er 4,780 mill kr av momskompensasjonen avsatt til disposisjonsfondet.

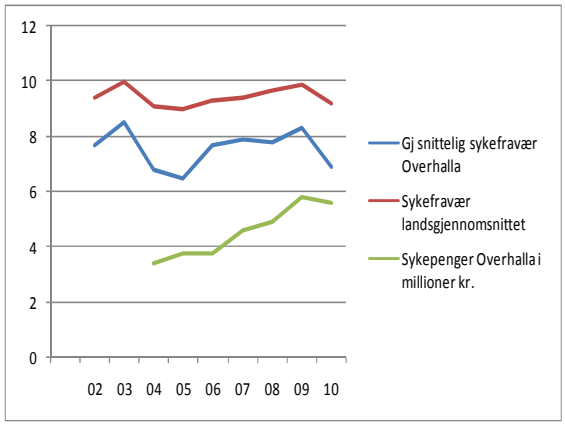

Syke-/fødselspenger er i hovedsak knyttet til vikarutgifter. Sykefraværet og lønnsnivået påvirker refusjonen av sykepengene. Overhalla har stort sett fulgt endringen i det kommunale landsgjennomsnittet de senere år, men vi har for 2010 en større nedgang enn det kommunale landsgjennomsnittet. Den største andelen av fraværet knyttes til langtidsfravær over 56 dager.

Sykefravær %	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Overhalla kommune	8,6	7,7	8,5	6,8	6,5	7,7	7,9	7,8	8,3	6,9
Gjennomsnitt norske		9,4	10,0	9,1	9,0	9,3	9,4	9,7	9,9	9,2

kommuner										

2010	Egenmelding	Sykem. 1-3 dg	Sykem. 4-16 dg	Sykem. 17-56 dg	Sykem. > 56dg	Totalt
Overhalla kommune	0,8	0	1	2,5	2,6	6,9

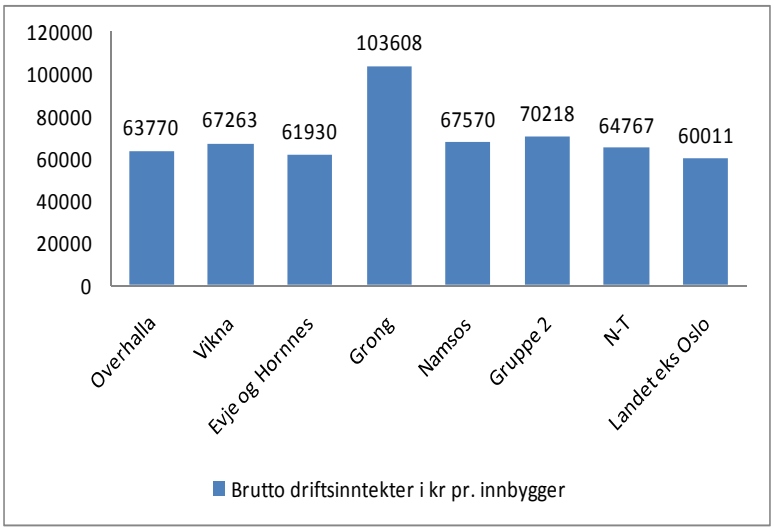

Brutto driftsinntekt i kr pr innbygger gir en pekepinn på hva en har disponibelt til tjeneste-produksjonen. Overhalla har også for 2010 ligget lavt i forhold til de en sammenligner seg med.

Til sammenligning med Vikna, som har hatt kr 3.493 mer i brutto driftsinntekter pr innbygger, hadde dette for Overhallas del økt brutto driftsinntekter med (kr 3.493 x 3.636 innbyggere) 12,7 millioner kr.

En tilsvarende sammenligning med kommunegruppe 2 som har hatt kr 6.448 mer pr innbygger hadde det for Overhalla betydd en merinntekt på 23 millioner kr.

Selv om Overhalla kommer dårlig ut i denne sammenligningen, kan det være demografiske forhold som gjør kommunene vi sammenligner oss med har mer kostnadskrevende driftsutfordringer, som videre påvirker statlige overføringer. I tillegg kan enkelte kommune ha kraftinntekter og høyere skatteinntekter enn andre, slik at en dermed også kan ha et høyere utgiftsnivå.

1.2 Driftsutgifter

Kommunens driftsutgifter er:

(tall i kr 1000)	R-2010		B-2010		R-2009		R-2008		R-2007		R-2006	
Lønn og sosiale utgifter	66 %	148 151	66 %	137 304	66 %	137 167	65 %	129 341	65 %	119 171	66 %	116 259
Kjøp av varer og tjenester	17 %	37 966	16 %	33 107	17 %	34 433	16 %	32 388	16 %	29 551	15 %	27 038
Kjøp av tjenester som	10 %	22 743	10 %	21 088	10 %	20 392	9 %	17 087	9 %	17 272	9 %	15 929
Overføringer	6 %	14 179	7 %	15 484	6 %	12 517	7 %	14 158	7 %	13 228	7 %	13 045
Avskrivning	4 %	8 483	4 %	8 690	4 %	8 130	4 %	7 845	4 %	7 429	4 %	7 220
Fordelte utgifter	-3 %	-6 498	-3 %	-6 365	-3 %	-5 423	-1 %	-2 839	-2 %	-2 995	-2 %	-3 010
Brutto driftsutgifter		**225 024**		**209 308**		**207 216**		**197 980**		**183 656**		**176 481**
Syke/ fødselspenger		-7 740		-3 585		-6 625		-6 123		-5 600		-4 898
Netto lønn og sosiale		140 411		133 719		130 542		123 218		113 571		111 361

Lønnsutgiftene

Kommunens største utgiftspost er lønn og sosiale utgifter, som utgjorde 66 % av brutto driftsutgifter også i 2010. Andelen til lønn og sosiale utgifter har vært forholdsvis stabil de 3

siste årene. Når det gjelder vurdering av lønn og sosiale utgifter bør en ta hensyn til refusjon av syke- og fødselspenger fra Nav for å få et riktig bilde av kostnadene.

Netto lønn og sosiale kostnader viser totalt merforbruk på 6,7 millioner kr. Tar en hensyn til at en ikke har budsjettert med lønnsutgifter for miljø og landbruksforvaltningen som refunderes i sin helhet av Midtre Namdal samkommune (budsjettert i samkommunen), fremstår lønnskostnadene med et merforbruk på ca 2,2 millioner kr.

Skolene har totalt merutgifter på 2 millioner kr, hvorav ca 1 million dekkes med refusjoner. Det har vært større etterspørsel etter barnehageplasser og en har derfor måtte øke bemanningen. Dette har ført til ca 350.000,- i overforbruk på lønnskostnadene. For flyktningetjenesten har en ikke fordelt budsjettet på detaljnivå. Lønnsutgiften fremstår sådan som et overforbruk på ca 2,3 millioner kr, men reelt overforbruk for tjenesten som påvirker totalt resultatet er 74.000,- kr.

Videre er det på lønnsutgiftene innenfor helse en total besparelse på 1,7 mill kr. Samlede utgifter her ble vesentlig lavere enn prognosen ved 2. tertial 2010. Av dette har Nav hatt lavere utgifter enn antatt, og besparelse på lønnsutgifter er på ca kr 600.000, som i all vesentlighet er knyttet til kvalifiseringsordningen.

Netto lønnsutgifter på teknisk etat viser totalt en reduksjon på i underkant av kr 900.000. I hovedsak relateres dette til *kommunal bygningsmasse,* og skyldes økt sykepengerefusjon. Dette er videre gått med til å dekke kjøp av renholdstjenester.

For kulturområdet viser netto lønnsutgifter en reduksjon på kr 180.000. Dette knytter seg i hovedsak til vakanse i stillinger, redusert vikarinnleie og større sykepengerefusjon.

	R - 2010	B - 2010	Avvik
Lønnsutgifter	125 184	114 921	10 262
Arbeidsgiveravgift	6 790	6 503	287
Pensjonskostnader	15 315	15 289	25
Refusjon syke/ fødselspenger	-7 740	-3 585	-4 155
Netto lønnutgifter	139 550	133 128	6 422

Korrigerte lønnskostnader representerer et merforbruk på ca 2,2 mill kr, som i hovedsak knytter seg til ekstra utgifter til fødsels- og sykevikarer.

Korrigert for gruppelivsforsikring har en reell besparelse på netto pensjonskostnader på 230.000,-.

Det ble i forbindelse med utarbeidelse av årsbudsjett 2010 avsatt en samlet lønnspott på 3 mill kr som skulle dekke lønnsoppgjøret. Beregninger av kostnaden for lønnsoppgjøret viste kostnadsøkning på 3,8 millioner kr. Avviket ble kompensert i forbindelse med behandlingen av regnskapsrapport for 2. tertial 2010. Potten ble fordelt ut fra ekstra kostnader med lønnsoppgjøret på den enkelte enhet. I tillegg til lønnsoppgjøret fikk noen enheter økt sine lønnsrammer med utgangspunkt i økte behov i forhold til opprinnelig budsjett. For helse utgjorde dette en tilleggsbevilgning på lønnsutgiftene med 1,5 millioner kr. I tillegg ble oppvekst styrket med ca 0,5 millioner kr.

Når en budsjetterer blir det vanligvis ikke lagt inn noe stort beløp på sykepenger refusjon og innleie av sykevikar. En får sådan lavere kostnad på lønnsutgiften ved budsjettering enn hva endelig regnskap viser.

I 2010 ser en samlet sett en økning på ca 16 årsverk i kommunen. 6 av årsverkene er knyttet til etablering av flyktningetjenesten, her under spesielt bofellesskapet for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg er det opprettet 4 årsverk ved skole og barnehage i forbindelse med bosetting av flyktninger. Ressursene her dekkes via tilskuddsordningene rundt bosetting av flyktninger.

På grunn av økt etterspørsel av barnehageplasser er bemanningen ved barnehagene økt med ca 4 årsverk. Dekkes i stor grad gjennom økt statstilskudd og økte inntekter fra foreldrebetaling. Videre er det en økning i skolene med ca 2 årsverk.

Kjøp av varer og tjenester
Utgiftsposten "Kjøp av varer og tjenester" viser merutgifter på 4,8 millioner kr. Som en var inne på under posten *refusjon med krav til motytelser,* var mye av merinntekten knyttet til kostnader. Mye av disse kostnadene er bokført under denne posten. 3,9 millioner kr av merutgiftene knyttes til prosjekter en ikke har budsjettert med kostnader for, men hvor en videre har inntekter som dekker kostnadene. De vesentligste prosjektene i denne sammenhengen er *Melamartnan* på 1,7 millioner kr, *bosetting flyktninger* med ca 900.000 kr og 340.000 diverse prosjekter knyttet til ungdomsarbeid i regi av ungdomsklubben.

Når det gjelder den ordinære driften er det et overforbruk på ca kr 990.000. Kr 608.000 knyttes til vann- og avløpsområdene. Innenfor *kommunal bygningsmasse* er det et totalt overforbruk på 1,3 millioner kr, hvorav 800.000,- knyttes til merforbruk til oppvarming og 260.000,- gjelder kjøp av vasketjenester fra private firma som er leid inn på grunn av sykefravær blant renholdere.
Innenfor tjeneste *kommunale veier* kjøper kommunen tjenester fra private. Utgiften er derfor bokført under kontoen *kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjeneste produksjon* uten at en har foretatt budsjettjustering. Tjenesten fremstår derfor som besparelse på 950.000,- under denne post, men fremkommer som et overforbruk på 1.2 millioner kr under posten kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon.

Fagansvar oppvekst og helse/ sosial viser en samlet besparelse på 482.000,-. Innenfor *oppvekst* er den vesentligste besparelsen innenfor kjøp av lærebøker og fritt skolemateriell og utgjør ca 200.000,-. Innenfor fagansvar for *helse/ sosial* har en den vesentligste besparelsen innenfor medisinsk forbruks materiell. I tillegg har en hatt lavere etterspørsel etter mat fra sentralkjøkkenet, noe som har ført til at behovet for innkjøp av råvarer er redusert med ca 260.000,-.

Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon har en et totalt overforbruk på 1,7 millioner kr. Korrigerer en for ansvarsområdet kommunal veier har en et overforbruk på 434.000,-. De vesentligste overforbrukene relateres til kjøp av tjenester fra andre kommuner når det gjelder ressurskrevende bruker med ca kr 700.000. Noe av dette blir kompensert via statlig overføringer. I tillegg har en fått en merutgift med barnevernstjenestene på 205.000,- kr. Økningen innenfor barnevern fordeler seg bra likt mellom administrasjon, tiltak i familien og utenfor hjemmet.

Overføringer gjelder i hovedsak tilskudd som kommunen overfører til andre, uten at det er noe krav til motytelser. Totalt er det en besparelse på 1,3 millioner kr. Innenfor dette tallet

ligger motposten til momskompensasjon drift som vi var inne på under kommentaren til inntektene. Den utgjør et overforbruk under denne posten på 4,1 millioner kr. Holdes prosjektet med manglende finansiering og motposen til momskompensasjon drift utenfor fremstår regnskapet med en besparelse på 1,3 millioner kr. Den vesentligste delen av dette kan knyttes til veterinærordningen hvor kommunen administrerer utbetaling av vaktgodtgjørelsen for Høylandet, Overhalla, Namsos og Fosnes. Totalt er dette en tjeneste som ikke har noen vesentlig resultatpåvirkning. Det er videre utbetalt 200.000,- kr mindre i friplasser barnehage og SFO, dette som en følge av en dobbelbudsjettering, overføring til private barnehager har blitt ca 195.000,- kr laver enn budsjetter. En har utbetalt ca 75.000,- mindre til livsopphold (sosialhjelp) enn budsjettert. I tillegg ble posten redusert med 50.000,- kr i forbindelse med behandling av regnskapsrapporten for 2. tertial. Det var videre budsjettert med 170.000,- kr i boligtilskudd, men det er ikke betalt ut slikt tilskudd i 2010 og fremstår derfor som en besparelse under posten.

Avskrivningskostnadene blir i kommuneregnskapet nullstilt med en motpost. En utgiftsfører i stedet avdrag på langsiktig lån i regnskapet som skal synliggjøre kapitalkostnaden.

Korrigert brutto driftsutgifter i kr pr innbygger. En sammenligning av tallene for 2010 med andre sammenlignbare kommuner viser at Overhalla har forholdsvise lave driftsutgifter pr. innbygger.

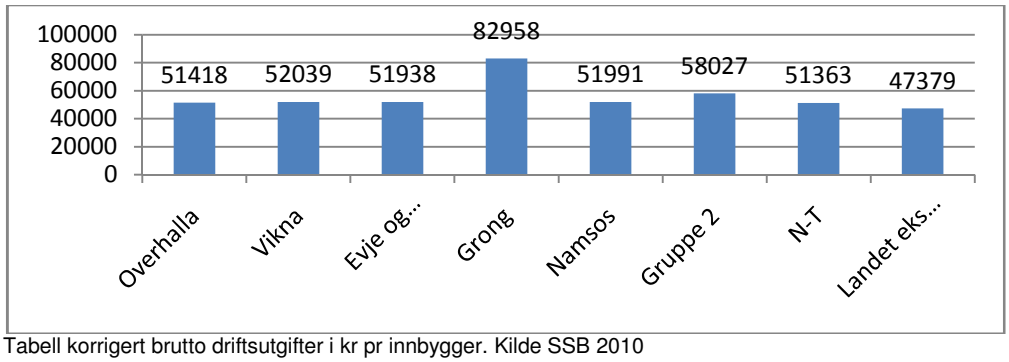

Tabell korrigert brutto driftsutgifter i kr pr innbygger. Kilde SSB 2010

1.3 Brutto driftsresultat

Årets brutto driftsresultat (brutto driftsinntekter – brutto driftsutgifter) er på ca 7,2 mill kr. Bruttodriftsresultat viser hva en har disponibelt til å dekke renter og avdrag. Er ikke brutto driftsresultat stort nok til å dekke renter og avdrag (dvs negativt netto driftsresultat) må en bruke av tidligere avsatte midler (fond) for å balansere budsjettet.

(i kr 1000)	Regnskap 10	Budsjett 10	Regsk 09	Regnsk 08	Regnsk 07	Regnsk 06	Regnsk 05
Driftsinntekter	232 256	211 655	214 391	193 167	182 669	180 251	168 659
Driftsutgifter	225 024	209 308	207 215	197 980	183 656	176 479	164 949
Brutto driftsresultat	7 232	2 347	7 176	-4 813	-987	3 772	3 710

Brutto driftsresultat pr innbygger er kr 2.197 i 2010, noe som er en tilbakegang i forhold til 2009 hvor den var kr 2.232 pr innbygger. En sammenligning med de øvrige kommunene en har valgt å sammenligne seg med, viser at Overhalla kom ut noe høyere. Det er kun Grong og gjennomsnittet i Nord Trøndelag som er over.

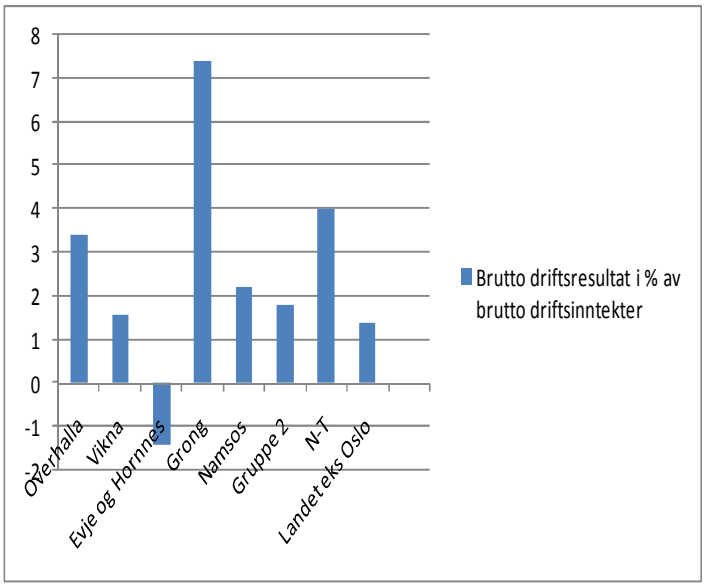

Ser en videre på hvor stor andel brutto driftsresultat utgjør av brutto driftsinntekter, viser den at Overhalla for de to siste årene har ligget på rundt 3 %, og hvor en hadde 2 år med negativt resultat før det.

En sammenligning med andre kommuner viser at Overhalla ligger forholdsvis høyt i sammenligningen, men under gjennomsnittet i Nord Trøndelag.

Kilde SSB 2010.

1.4 Eksterne finanstransaksjoner.

Eksterne finanstransaksjoner er transaksjoner knyttet til bruk av lån og avdrag på lån, utlån og mottatt avdrag på utlån, samt kjøp og salg av aksjer og andeler.
Avdrag på lån som er brukt til å finansiere kommunale investeringer, blir utgiftsført i driftsregnskapet. Når det gjelder lån til videre utlån (Startlån) blir avdragene og utlån bokført i investeringsregnskapet. Renteinntekter og -utgifter til Startlån blir bokført i driftsregnskapet.

Kommuneloven har bestemmelser om hvor mye minste tillatte avdragsbelasting skal være. Beregningen blir foretatt ved at en vekter levetiden av anleggsmidlene. Minste tillatte avdragsbelastning påvirkes av årlig avskrivning, bokført verdi av anleggsmidler (eks. tomter) og langsiktig gjeld til kommunale investeringer. En god del kommuner betaler ned lånegjeld raskere enn minste tillatte avdragsbelastning skulle tilsi. Overhalla kommune har som følge av en anstrengt økonomisk i de foregående årene ligget på et minimum. Det kan derfor være vanskelig å sammenligne kommuners regnskapsresultat da noen kan ha en høy avdragsbelastning i forhold til minimumsbelastningen.

Kommunens finanstransaksjoner:

(tall i kr 1000,-)	R – 2010	B - 2010	Avvik
Renteinntekter	2 057	1 920	137
Rente utgifter	8 418	6 803	1 615
Netto renteutgifter	6 361	4 883	1 478
Avdragsutgifter	6 357	6 200	157
Sosiale utlån	180	300	120
Mottatte avdrag på sosial utlån	176	250	74
Mottatte avdrag på næringslån	355	330	25
Netto avdragsutgifter	6 006	5 920	86
Eksterne finanstransaksjoner	12 367	10 803	1 564

I forbindelse med behandling av regnskapsrapporten for 2. tertial 2010 rapporterte rådmannen at en vil oppnå en besparelse på renteutgifter på 1,6 millioner kr og at en videre måtte øke avdragsbelastningen med 500.000,- kr i forhold til opprinnelig budsjettert. I ettertid har det vist seg at opprinnelig beregning av rente var korrekt og skulle sådan ikke vært redusert. Beregning av minste tillatte avdragsbelastning viser at en ikke har klart å fått forlenget avdragstiden tilstrekkelig for å belastningen ned på minimum. Det vil fortsatt bli jobbet med å tilstrebe en avdragsbelastning i tråd med minste lovlige avdrag i 2011.

Ved utgangen av 2009 hadde kommunen en samlet gjeld på **213** millioner kr, hvorav 23 millioner kr var knyttet til Startlån. Av den kommunale gjelden på 190 millioner kr utgjorde ca 33 millioner kr lån knyttet til vann og avløpssektoren.
Selvkostområdene der det er foretatt investeringer som har krevd lånefinansiering, blir belastet med finanskostnader, som inngår i beregningsgrunnlaget for de kommunale avgiftene som innbyggerne betaler. Dette innebærer at den ordinære kommunale driften ikke blir belastet med finanskostnader knyttet til vann og avløpssektoren.
For øvrig har kommunen 730.191,- kr i lån som er knyttet til kirkelige formål. Dette dekkes av kommunens ordinære drift.

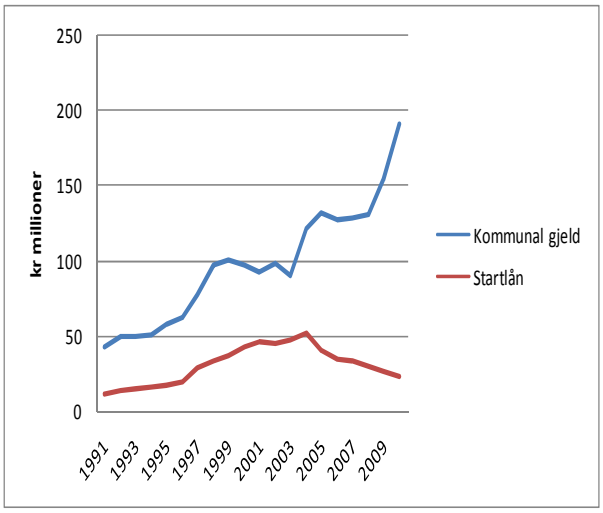

Den kommunale gjelden har siden 2004 hatt en forholdsvis stor økning, med en liten tilbakegang i 2006. Økningen skyldes hovedsakelig utbyggingen av Overhalla sykeheimen/helsesenteret, Laksvoll bokollektiv og ny avdeling ved Skage barnehage. Hovedårsaken til økningen i 2010 er restaureringen ved Overhalla barne- og ungdomsskole og bygging av ny Ranemsletta barnehage. Startlån var i 2005 på det høyeste med kr 52 millioner kr, men har senere år gått ned. Nedgangen fortsatte også i 2010 og er 23 millioner kr pr 31.12.2010.

Tabellen ved siden av viser rentene og avdrag på kommunale lån eksklusive Startlån.
I henhold til reglement for Overhalla kommunes *finansforvaltning* vedtatt av kommunestyret den 13. september 2010, skal minimum 40 % av innlån være bundet til fast rente. Pr 31.12.2010 hadde Overhalla 84 % av sin låneportefølje i faste lån. Effektiv fastrente varierte noe fra bank til bank, men hos Kommunalbanken hvor kommunen har det vesentligste av lånene var den effektive renten 2,516 % ved årsskiftet. En har i løpet av 2010 måttet endre noe av fastrentelånene til flytende rente for å kunne ha muligheter til å endre avdragstiden i henhold til vedtak om minimumsavdragsbelastning, og for å betale inn ekstraordinære avdrag.

Når en sammenligner seg med andre kommuner kan en bruke gjeldsnivå i % av driftsinntektene. Nøkkeltallet forteller hvor stor andel av den langsiktige gjelden driftsinntektene utgjør, eller hvor stor andel av driftsinntekten som brukes til renter og avdrag.

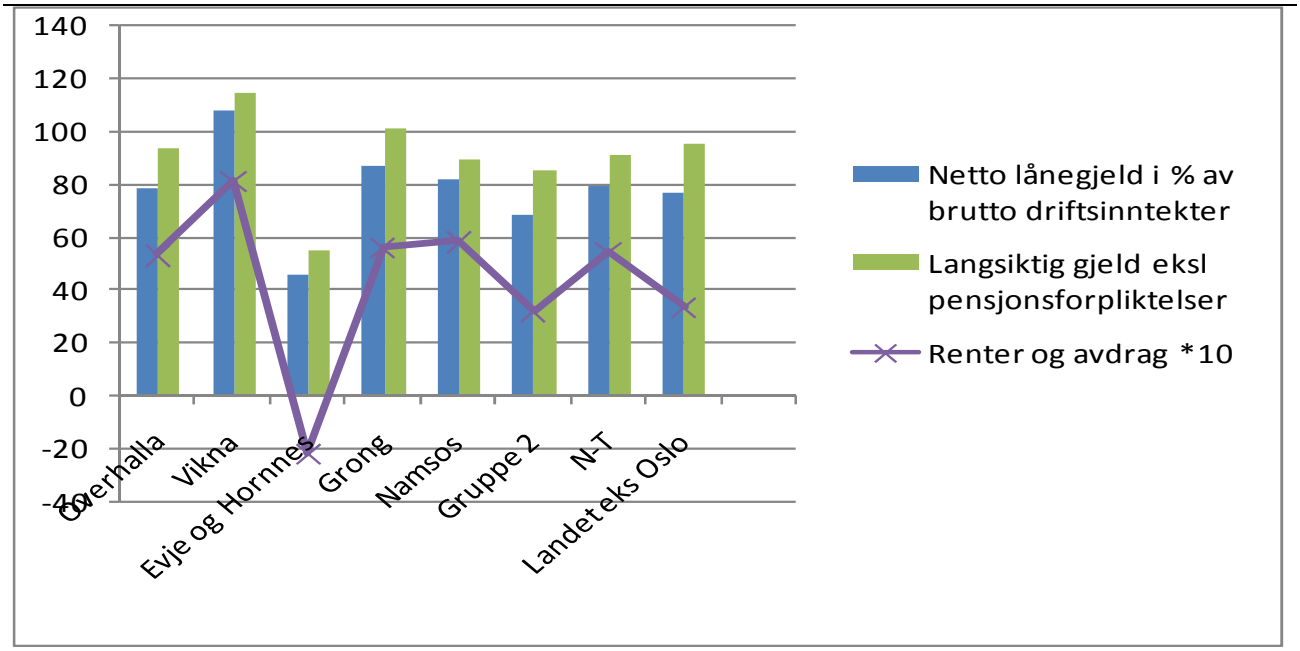

Kilde ssb 2010

Den blå søylen viser netto lånegjeld i % av driftsinntektene. Netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrukket utlån og ubrukte lånemidler. Dette nøkkeltallet vil trolig være mer reelt uttrykk for gjeldstyngde enn ordinær langsiktig gjeld da Startlån inngår i langsiktig gjeld. For Overhalla har netto lånegjelden vært 78 % av brutto driftsinntekter i 2010. Dette er en økning på 11 %-poeng. I forhold til gruppe 2 og landsgjennomsnittet har Overhalla en høyere andel, men lavere enn gjennomsnittet i Nord Trøndelag. Ser en på rente- og avdragsbelastningen, kan en se at Overhalla har brukt 5,3 % av brutto driftsinntekter til renter og avdrag, mot Vikna på 8,1 %. Overhalla har ellers vært på samme nivå som gjennomsnittet i Nord Trøndelag, Grong og Namsos.

Kommunens gjeld har siste årene økt betydelig, som gjenspeiler seg i høyere rente- og avdragskostnader i mange år fremover. I tillegg til gjelda har en et premieavvik på 10 millioner kr som skal dekkes i løpet av de neste 15 årene.

1.5 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat fremkommer etter at en har trukket fra driftsutgifter og eksterne finansieringskostnader fra driftsinntektene. Netto driftsresultat viser hvor mye kommunen kan avsette eller må bruke av fondsmidler for at regnskap og budsjettet skal være i balanse, og gir en pekepinn på om kommune bruker mer eller mindre enn årets driftsinntekt. Bevilges det ikke tilstrekkelig med fondsmidler gir dette et regnskapsmessig merforbruk eller motsatt vil gi et regnskapsmessig mindreforbruk.

Skal en vurdere netto driftsresultat bør en korrigere for selvkostområdene som vann, avløp, renovasjon, momskompensasjon av investeringer og andre forhold som ikke bør påvirke kommunens ordinære driftsresultat for å kunne sammenligne mellom årene og med andre kommuner.

Tallene for Overhalla (tabell nedenfor) viser at netto driftsresultat har vært negativ i foregående år med unntak av fjordåret. Samla for 6 siste regnskapsår, viser akkumulert korrigert netto driftsresultat et underskudd på 10,6 millioner kr.

(i kr 1000)	Regnskap 10	Budsjett 10	Regsk 09	Regnsk 08	Regnsk 07
Netto driftsresultat	3347	234	4047	-7603	-4002
Bruk/ avsetting bundne fond	361	-1630	145	2172	-109
Underskudd VAR	899	0	770	0	0
Mva kompensasjon investering	6177	5600	3948	1406	594
Korr netto driftsresu (- undesk)	-2292	-3736	724	-6837	-4705

Anbefalinger fra Fylkesmannen tilsier at en burde hatt et netto driftsresultat på 3-4 %, og minimum 2 % av driftsinntektene for å oppnå den nødvendige avsetningen til fond/egenfinansiering av investeringer. Dette for å sikre handlefriheten når en møter uforutsette utgifter i fremtiden. Rådmannen vil derfor påpeke at en står ovenfor en utfordring i forhold til å styrke fondsbeholdningen som nødvendig bufferkapital i kommende år, i takt med at den langsiktige gjelden øker.

Når det gjelder landsgjennomsnittet var netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter 0,4 % i 2008, 3,0 % 2009 og foreløpige tall for 2010 viser en nedgang og er 2,3 %. En av hovedårsakene til endringer knyttes til statlige overføringer.

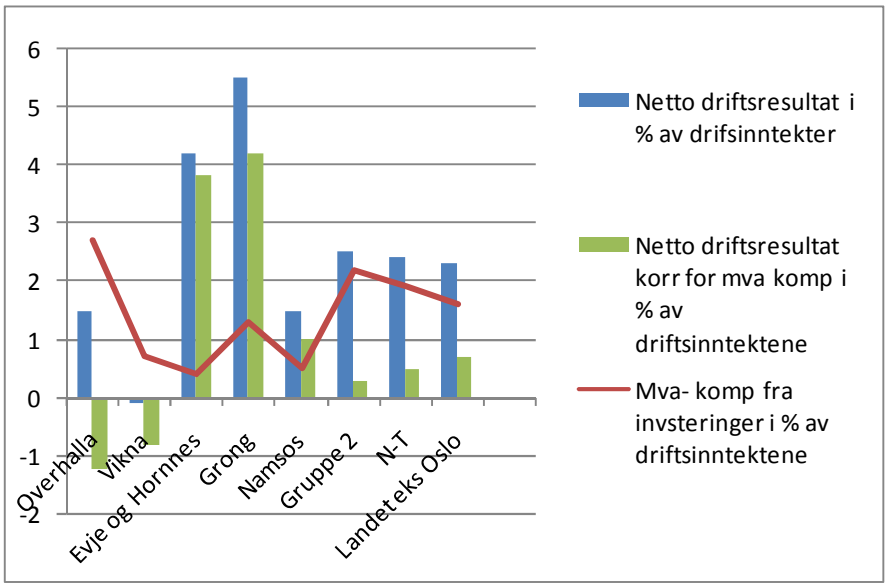

Skal en sammenligne seg med andre kommuner når det gjelder netto driftsresultat, kan en bruke nøkkeltall som netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (Blå søyle under). For 2010 viser tallene at Overhalla ligger under sammenligningsgruppen 2, NT og landsgjennomsnittet. Som vi har vært inne på tidligere har netto driftsresultat de senere år bestått av en betydelig andel av momskompensasjon fra investeringer finansiert med bruk av lånemidler. For å fremskaffe et mer reelt resultatbegrep, har en trukket ut momskompensasjonen (grønn søyle). En ser da at overskuddene ofte er knyttet til momskompensasjonen.

Korrigert netto driftsresultat for mva kompensasjon fra investeringer (grønn søyle) har Overhalla et negativt resultat.

1.6 Interne finanseringstransaksjoner

Interne finansieringstransaksjoner omfatter avsetninger til fond (egenkapital) og regnskapsmessig overskudd, bruk av tidligere års avsetninger og regnskapsmessig underskudd, og viser hvordan netto driftsresultat er disponert. I driftsregnskapet kan en kun bruke/ avsette til disposisjonsfond og bundne driftsfond. Investeringsfondene er forbeholdt investeringsregnskapet og kan derfor ikke brukes til driftsformål.

(i kr 1000)	Regnskap 10	Budsjett 10	Regsk 09	Regnsk 08	Regnsk 07	Regnsk 06	Regnsk 05
Netto driftsresultat	3347	234	4047	-7603	-4002	1703	2636
Bruk/ avsetting bundne fond	-361	1630	-145	2172	-109	-1	1021
Overføring investeringsregnsk.	-1235	-1120	-864	0	-832	-2541	-50
Tidligere års over/ underskudd	493	493	-1224	0	4204	5302	645
Bruk/ avsetting disp. fond	-1416	-1237	-4134	4207	739	-258	3092
Bruk av likviditetsreserven	0		2813				
Regnskaps. mer/ mindre forbruk	828	0	493	-1224	0	4205	7344

Netto driftsresultat og interne finansieringstransaksjoner.

Et netto driftsresultat for 2010 på 3,3 millioner kr (overskudd) gir muligheter til styrking av fondsbeholdningen. Som vi viset til under korrigert netto driftsresultat er det reelle resultatet et underskudd på 2,2 millioner kr. Det vil si at styrkingen av fondsbeholdningen i hovedsak kommer fra inntekt av momskompensasjonen fra investeringer. Dette er videre midler som er finansiert med eksterne lån som skal betales tilbake i de kommende år.

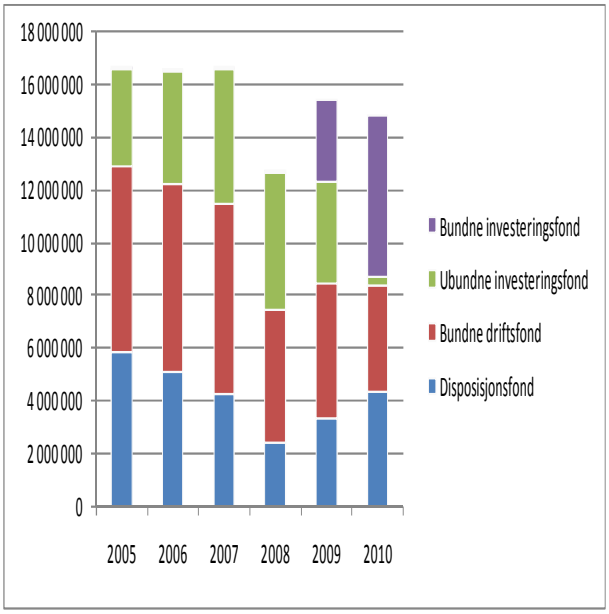

Etter disponeringen av netto driftsresultat fremkommer det regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk som viser et overskudd på 828.463,- for 2010. Overskuddet blir overført påfølgende års regnskap hvor det er kommunestyret som fatter vedtak til hvordan midlene skal disponeres. I de fleste tilfeller avsettes overskuddet til disposisjonsfond.

Disposisjonsfondet er blitt redusert en god del i løpet av de siste år, men ble styrket i 2009 og 2010. Disposisjonsfondet har økt med i underkant av 2 millioner kr i løpet av to siste år, hvorav en har mottatt ca 10 millioner kr i momskompensasjon investeringer og av dette er 2 millioner kr overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Bundne investeringsfond har blitt styrket i løpet av året. Dette skyldes i hovedsak avsetning av ekstraordinære nedbetalinger av Startlån som skal innfris i løpet av 2011. Bundne driftsfond har gått noe tilbake. Hovedårsaken til dette er at fondsmidler knyttet til miljø og landbruksforvaltningen i Midtre Namdal er overført samkommunen. I tillegg er selvkostfondene bokført under bundne driftsfond, men de er for tiden lave og på flere av områden er de oppbrukt.

Det vil være viktig at kommunen styrker disposisjonsfondet slik at en sikrer økonomisk handlefrihet i perioder hvor løpende inntekter ikke dekker utgiftene.

Når det gjelder likviditeten har den vært svak det siste året og en har vært avhengig av ubrukte lånemidler for å dekke kommunens forpliktelser. Arbeidskapitalen er et nøkkeltall som ofte er brukt for å måle kommunens betalingsevne på kort sikt (likviditet). Arbeidskapitalen er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. For Overhalla kan en se at en har hatt en nedgang fra 2005 til 2008, men snudde i 2009 (rød linje under) og har økt yterligere i 2010.

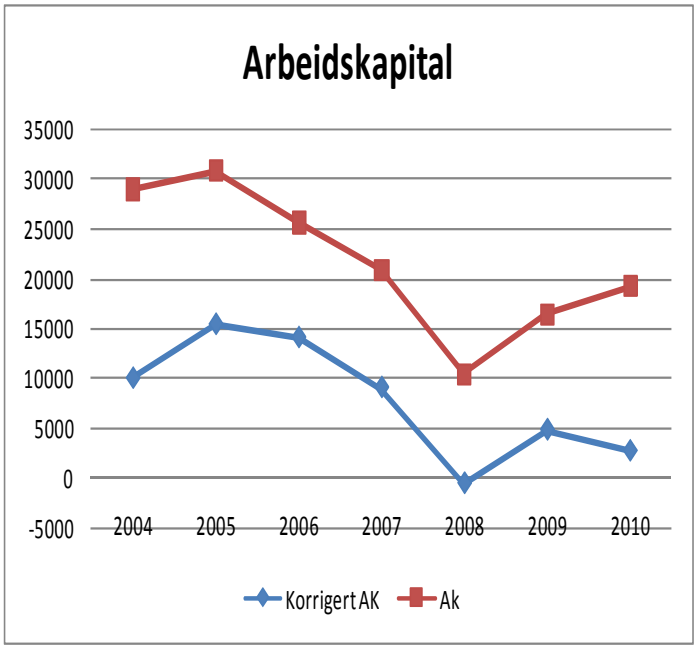

I beløpet for omløpsmidler og kortsiktig gjeld inngår kommunens premieavvik. Premieavviket er en fremtidig forpliktelse som skal tilbakeføres over 15 år. I tillegg har kommunene ofte ubrukte lånemidler som skal brukes til finansiering av prosjekter og en har "udekka i investeringsregnskapet" som gjelder forskuttering av prosjekter som ikke er finansiert.

Korrigert arbeidskapital blir mer sammenlignbart mellom årene og med andre kommuner. For Overhalla var korrigert arbeidskapital negativ i 2008 og ble noe forbedret i 2009. I 2010 ble det igjen en reduksjon. Dette viser også at en har behov for å styrke kommunens fondsbeholdning slik at en kan dekke sine kortsiktige forpliktelser og at det er ubrukte lånemidler som har dekket betaling av kortsiktige forpliktelser.

1.7 Investeringsregnskapet

I hht til kommuneloven skal årsregnskapet til en kommune bestå av driftsregnskap, som vi har kommentar ovenfor og investeringsregnskap. I tillegg skal årsregnskapet inneholde balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger.

I investeringsregnskapet skal alle investeringer som har en levetid på over 3 år og en verdi på over kr 100.000 bokføres. I tillegg skal salg og kjøp av aksjer, salg av anleggsmidler og utlån registreres.

Årets investeringsregnskap er avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk (underskudd) på kr 6.036.227 som skyldes manglende finansiering av flere prosjekter. I årsregnskapets del 1 note 14 kan en se en detaljerte oversikten over hvilke prosjekter som en ikke har finansiert i sin helhet. I all hovedsak er årsaken til underskuddet prosjekter en ikke har effektuert vedtatt låneopptak for. I tillegg har en fra tidligere år ca 2,7 millioner kr som fortsatt er udekket. 1,9 millioner kr av dette knyttes til at en har mottatt mindre i avdrag for Startlån enn hva en har mottatt. En har ikke funnet finansiering for dette, men det er i budsjettet for 2011 lagt opp til en dekning på ca 1,3 millioner kr.

Det var budsjettert med at salg av aksjer skulle avsettes til ubundne investeringsfond i 2010. Da regnskapet ble avsluttet med et regnskapsmessig merforbruk plikter en i hht til regnskapsforskriften å redusere underskuddet med å redusere avsetningen til frie fond når

det har vært forutsatt finansiert av årets innbetalinger. Strykningen reduserte avsetningene med ca 265.000,- kr.

	Regnskap10	Buds(end)10	Avvik	Regnskap09
Investeringer i anleggsmidler	42 936 522	13 780 000	29 156 522	26 046 133
Utlån og forskutteringer	1 526 086	477 000	1 049 086	3 371 666
Avdrag på lån	9 267 626	0	9 267 626	2 817 882
Avsetninger	9 006 227	265 443	8 740 784	5 612 147
Årets finansieringsbehov	62 736 461	14 522 443	48 214 018	37 847 827

Investeringer i anleggsmidler: Det er for 2010 foretatt investeringer med til sammen 43 millioner kr. De vesentligste av investeringene er knyttet til tiltak ved Obus på 7,3 millioner kr, bygging av ny barnehage i Krabbstumarka 16,7 millioner kr og tiltak innenfor vann og avløpssektoren på 7,5 millioner kr. For mer detaljer knyttet til de enkelte prosjekt kostnader viser vi til side 6 i årsregnskapet 2010 del 1.

En har tidligere år hatt lite fokus på budsjett i investeringsregnskapet i forhold til årets regnskap da budsjettet er blitt registrert det året vedtaket for prosjektet ble fattet, mens regnskapet ble bokført i hht framdriften i prosjektet. Nye tolkning av regler har endret på dette, og en skal nå betrakte investeringsregnskapet som ettårig. Dette innebærer at en skal budsjettere for hva antatt kostnad vil bli i løpet av året i forhold til fremdrift. En har ikke kommet i gang med dette for 2010, men administrasjonen vil tilstrebe dette i 2011.

Utlån og forskuttering: Under posten er utlån av Startlån registrert med 1.077.000,- kr. Som medlemmer av Klp må en fra tid til annen betale inn egenkapital. Ordningen har i sender år vært årlig. For 2010 er det blitt betalt inn 449 086,- kr i innskudd som Klp skal bruke til å møte fremtidig vekst og som skal generere avkastning. Det er ikke anledning til å lånefinansiere slike tilskudd. En har tidligere brukt av investeringsfond til formålet, men hvis ordningen blir årlig bør en dekke inn dette med driftsmidler.

Det er videre betalt 2,4 millioner kr i ordinære avdrag knyttet til Startlån. I tillegg er det betalt ned 6,9 millioner kr i ekstraordinære avdrag til samme formål.

Avdrag på lån er totalt 9,3 millioner kr. Av dette er 2,4 millioner kr knyttet til ordinære avdrag av Startlån. I tillegg er det betalt ned 6,9 millioner kr i ekstraordinære avdrag knyttet til samme formål. Dette er midler fra lånetakere som har innfridd sine lån og som er avsatt på bundne investeringsfond i 2009 og brukt til betaling ekstraordinære avdrag i 2010.

Avsetninger på 9 millioner kr består av avsetninger til fond som er fra ekstraordinære avdrag som en har mottatt fra lånetakere i 2010 og som skal brukes til nedbetaling av ekstraordinære avdrag i påfølgende år (*se avdrag på lån).* I tillegg har en enkelte investeringsprosjekter som en ikke har finansiert i sin helhet tidligere år på grunn av manglende låneopptak eller merutgifter. Dette utgjorde total 2,9 millioner kr i 2010. 2,6 millioner kr gjelder mottatte ekstraordinære nedbetalinger av Startlån. Vi har fått tilbakebetalt forskutteringen av Bjøra-krysset på 2,5 millioner kr fra Nord-Trøndelag fylkeskommune. Det er videre solgt boligtomter for i underkant av 1 mill kr, som skal gå til nedbetaling av lån.

Investeringene er finansiert som følgende:

	Regnskap10	Buds(end)10	Avvik	Regnskap09
Bruk av lånemidler	39 881 703	13 655 000	7 155 000	23 914 031
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 216 154	265 443	0	490 046
Tilskudd til investeringer		125 000	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	6 869 924	0	0	7 505 756
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**47 967 781**	**14 045 443**	**7 155 000**	**31 909 832**
Overført fra driftsregnskapet	1 235 406	0	0	864 210
Bruk av avsetninger	7 497 048	477 000	457 000	1 706 520
Sum finansiering	**56 700 235**	**14 522 443**	**7 612 000**	**34 480 562**

En har for 2010 brukt ca 40 millioner i ekstern lån for å finansiere investeringene. Det er videre solgt anleggsmidler for 1,2 millioner kr. Dette gjelder tomtesalg kr 950.000,- og salg av aksjer i Namdal ressurs kr 265.000. En har mottatt 6,9 millioner i avdrag på lån og refusjoner som består av 3,6 millioner i ordinære avdrag og 2,6 millioner kr i ekstraordinære avdrag på Startlån. Vi har mottatt kr 240.000 i tilskudd til elveforbygging, kr 249.000 i tilskudd fra Husbanken knyttet til kjøp av leilighet, og til stedsutvikling har vi mottatt kr 88.000 i tilskudd. Av investeringen i felles IT-løsning for barnehager, har Namdalseid kommune dekket sin andel på 30.000,- kr.

Det er totalt overført 1,2 millioner kr fra driftsregnskapet, som er 20 % av momskompensasjonen av investeringer. Videre er det brukt 7,5 millioner kr av tidligere avsatte fondsmidler som fordeler seg som følgende:

	Regnskap10	Buds(end)10	Avvik	Regnskap09
Bruk av bundne fond	150 000	-	150 000	-
Bruk av disposisjonsfond	449 086	477 000	-27 914	428 000
Bruk av ubundne investeringsfond	3 862 482	-	3 862 482	1 278 520
Bruk av bundne investeringsfond	3 035 480	-	3 035 480	-
Bruk av avsetninger	7 497 048	477 000	7 020 048	1 706 520

Bruk av bundne fond på 150.000,- gjelder i sin helhet kjøp av bil til flyktningetjenesten.

Bruk av disposisjonsfond på ca 450.000,- kr gjelder finansiering av egenkapitaltilskuddet til Klp.

Bruk av ubundne investeringsfond på ca 3,9 millioner kr er brukt i sin helhet til finansiering av ekstraordinære avdrag. I tillegg er det brukt ca 3 millioner kr av bundne investeringsfond.

2 FAGOMRÅDENE

2.1 Fagområde oppvekst

Nøkkeltall for virksomheten

Grunnskolen

Nord-Trøndelag	2008-09	2009-10	2010-11
Sum årsverk for undervisningspersonale	1633	1689	1693
Antall elever per årsverk	12,7	11,7	11,4
Undervisningstimer totalt per elev	59	61	63
Lærertetthet 1.-7. trinn	12,6	12	11,7
Lærertetthet 8.-10. trinn	14,4	14,4	14,3
Lærertetthet i ordinær undervisning	16	15,8	15,7

Overhalla	2008-09	2009-10	2010-11
Sum årsverk for undervisingspersonale	42	53	45
Antall elever per årsverk	11,6	9,2	10,7
Undervisingstimer totalt per elev	67	82	67
Lærertetthet 1.-7. trinn	11,5	9,3	11
Lærertetthet 8.-10. trinn	14,7	11,5	12,7
Lærertetthet i ordinær undervisning	16,7	13,9	16,6

Det har blitt gjort endringer i måten lærertetthet til ordinær undervisning beregnes. Dette medfører et brudd i tidsrekken fra 2008-09. Ordinær undervisning vil si undervisning utenom spesialundervisning og særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Til og med 2007/2008ble lærertetthet i ordinær undervisning beregnet ved å dividere antall elevtimer i ordinær undervisning på lærertimer til ordinær undervisning. Ordinær undervisning vil si undervisning utenom spesialundervisning og særskilt norskopplæring. Fra og med 2008/2009divideres antall elevtimer i ordinær undervisning på lærertimer i ordinær undervisning og timer som går til oppdeling til samiske språkalternativer.

Ressursinnsats
Figuren viser utgiftsendringer over de tre siste årene.

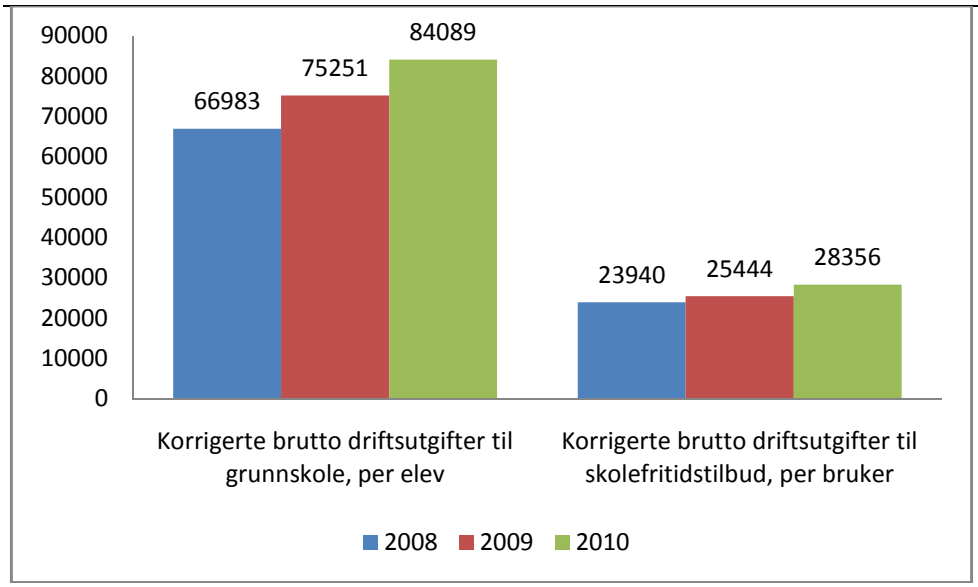

Figuren viser endringer de tre siste årene.

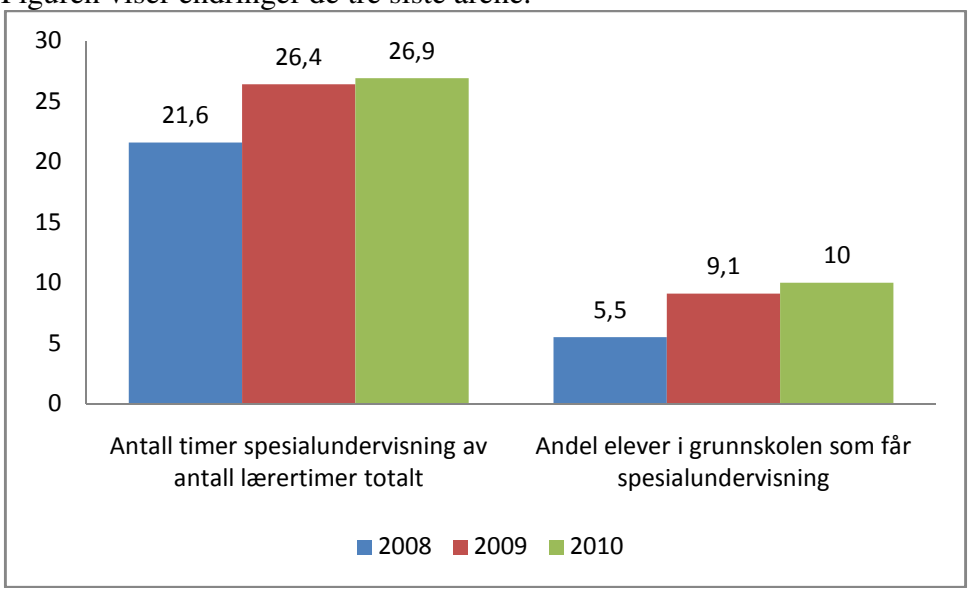

Figurene viser Overhalla kommune sammenlignet med kommunegruppe, Nord-Trøndelag og nasjonalt.

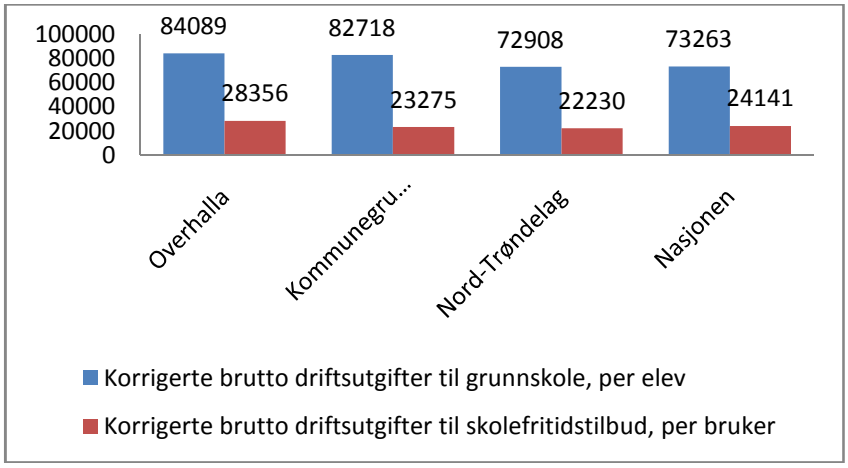

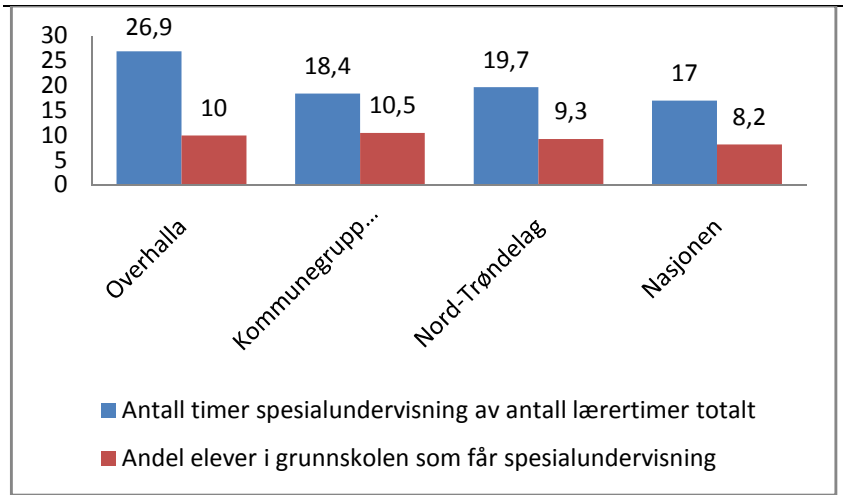

Nasjonale prøver
Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter: Elevene skal vise at de kan:

- finne informasjon
- forstå og tolke
- reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

- tall
- måling
- statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at elevene forstår hvordan de:

- kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene er rimelige
- kan ha effektive strategier for enkel tallregning

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål i læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

Nasjonale prøver 5. trinn siste fire år

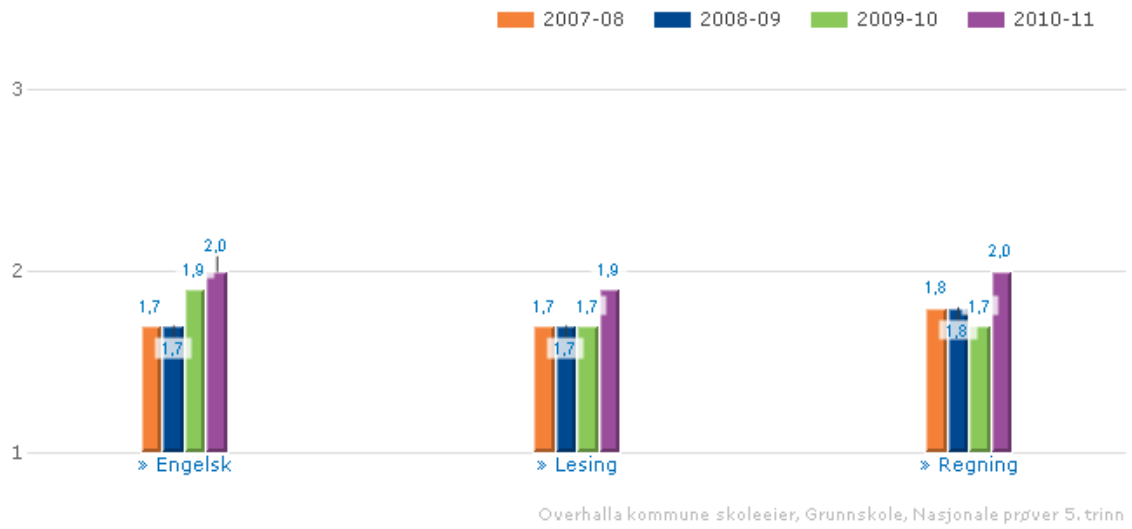

Nasjonale prøver 5. trinn sammenliknet med andre

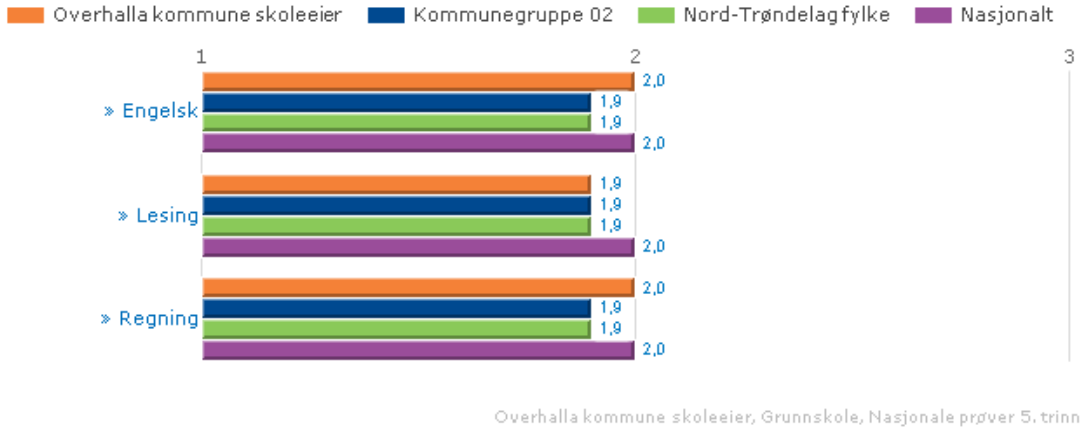

Nasjonale prøver 8. trinn siste fire år

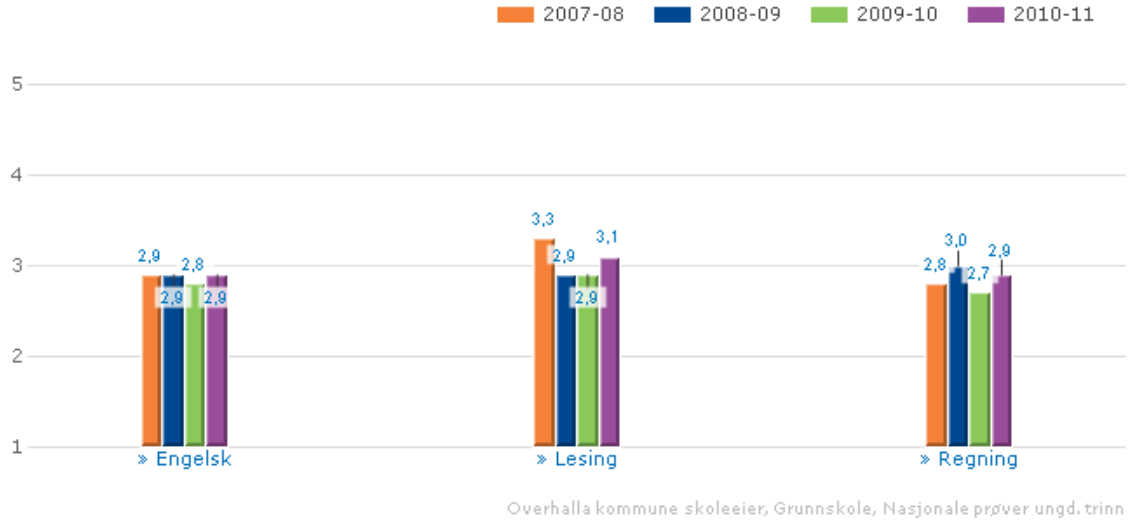

Nasjonale prøver 8. trinn sammenliknet med andre

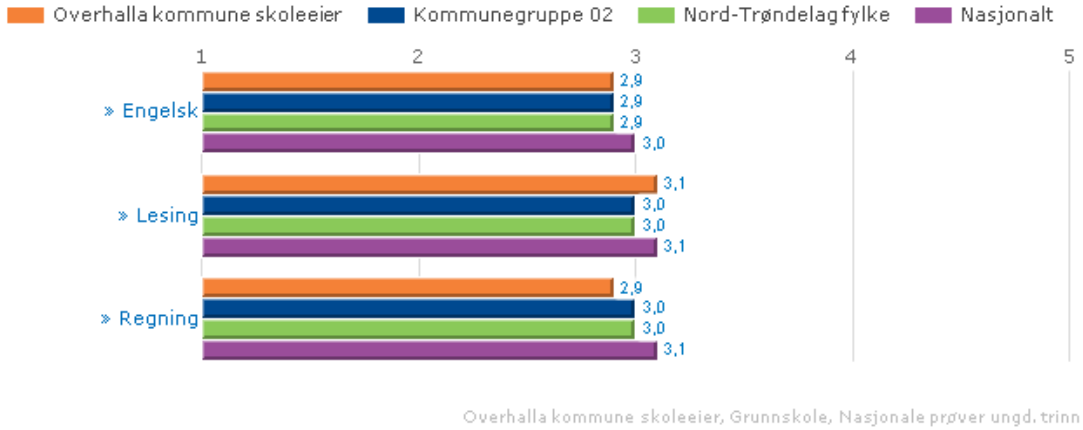

Nasjonale prøver 9. trinn

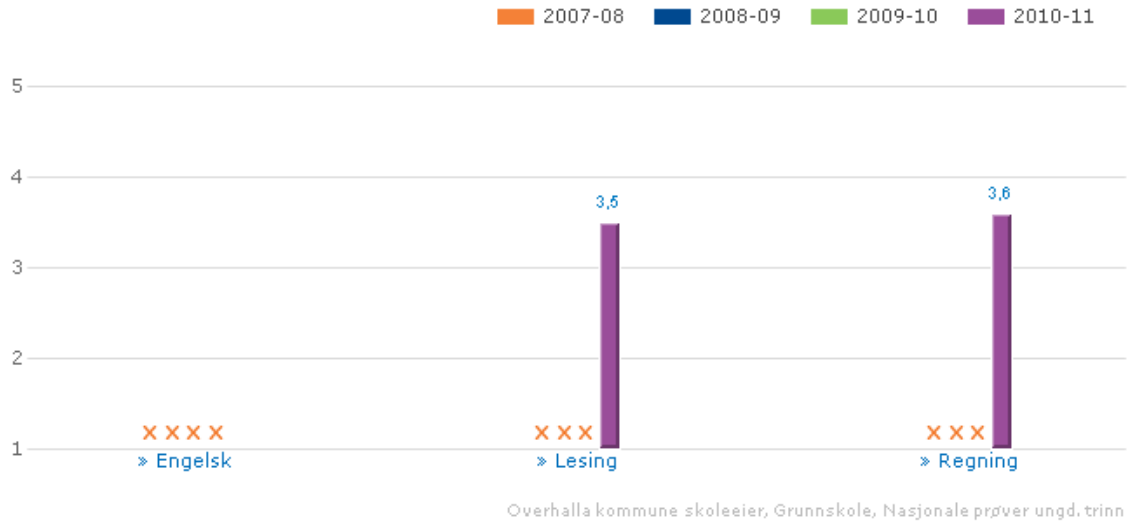

Nasjonale prøver 9. trinn sammenliknet med andre

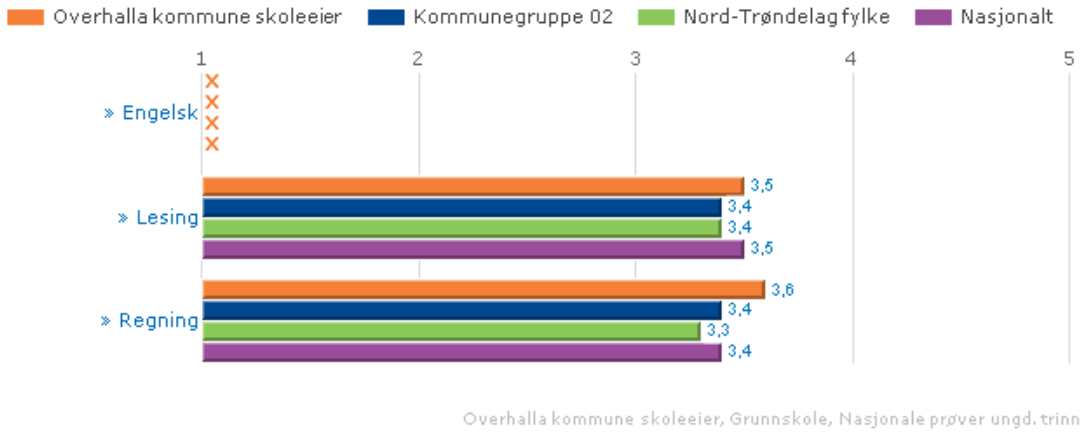

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole.

Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10. Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det

ikke regnes ut poeng for eleven. Grunnskolepoeng presenteres som karaktergjennomsnitt med én desimal.

Grunnskolepoeng sammenlignet med andre og sett over tid

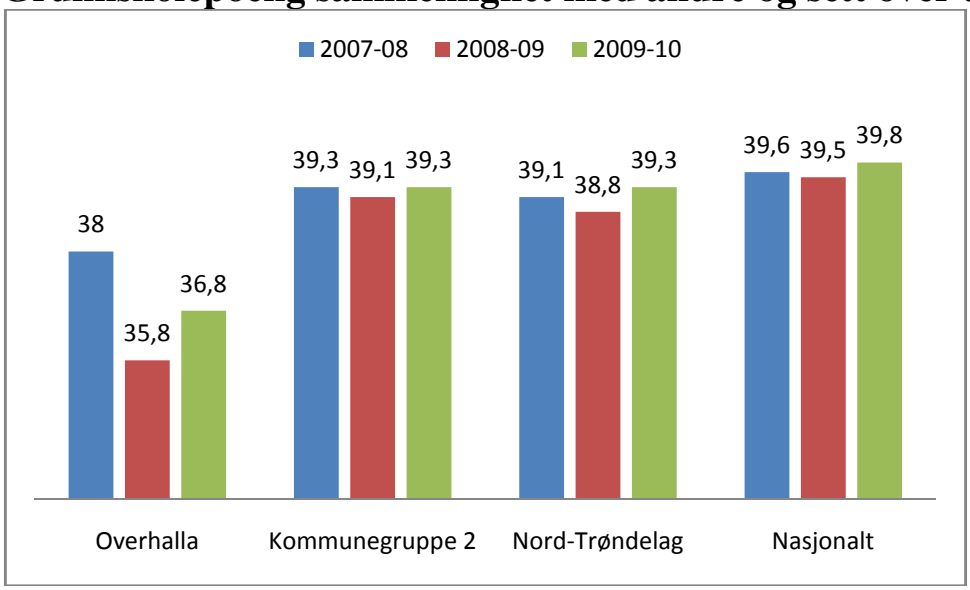

Barnehager
Alle som søkte plass og hadde rett til det (født før 1.9.2009) fikk plass. I tillegg fikk noen født etter denne datoen plass. I løpet av året har kommunestyret vedtatt å utvide retten til barnehageplass til også å gjelde de som i utgangspunktet ikke har rett i forhold til fødselsdato og søknadsfrist hovedopptak.

	Brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	Gjennomsnitt Nord-Trøndelag	Gjennomsnitt landet
2008	**116 761**	**121 296**	**127 112**
2009	**125 236**	**127 330**	**133 266**
2010	**119 302**	**133 749**	**141 789**

	Brutto driftsutgifter i kroner oppholdstime i kommunal barnehage	Gjennomsnitt Nord-Trøndelag	Gjennomsnitt landet
2008	**41**	**45**	**44**
2009	**43**	**45**	**47**
2010	**40**	**47**	**47**

Utvikling elevtall i Overhalla

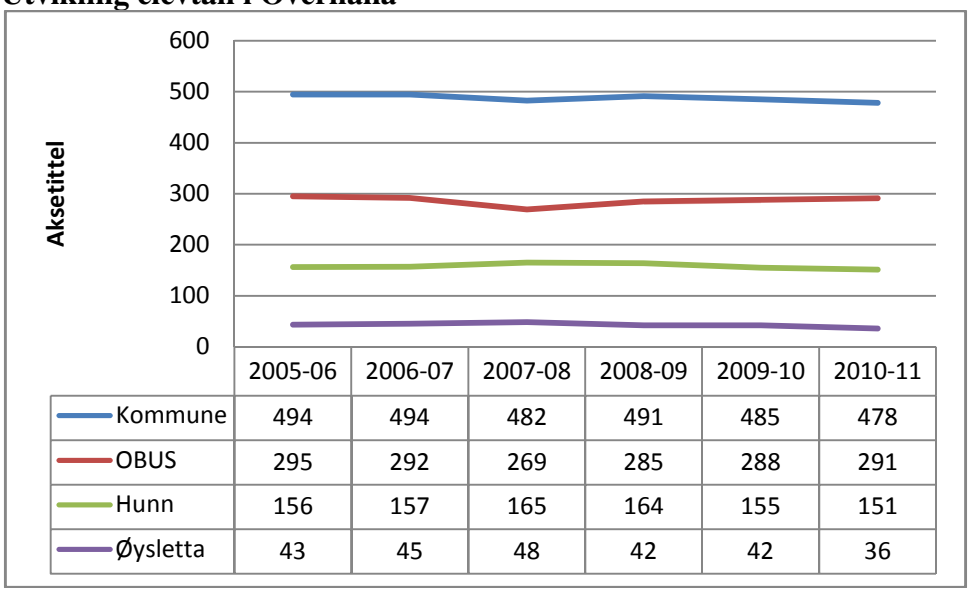

	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Kommune	494	494	482	491	485	478
OBUS	295	292	269	285	288	291
Hunn	156	157	165	164	155	151
Øysletta	43	45	48	42	42	36

Vurdering av tjenesten

1. Ressursinnsats skole

Overhalla kommune bruker relativt mye per elev i grunnskolen. Dette er først og fremst relatert til at andel elever per lærer ligger lavere enn sammenlignbare grupper, samt at prosentvis flere elever i Overhalla kommune mottar spesialundervisning. Man kan også se at kommunens utgifter til skolefritidsordinngen er dyrere enn i andre kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Det kan også bemerkes at disse utgiftene viser en relativt høy stigning de siste årene. Overhalla kommune bruker relativt mye midler på grunnskoleopplæring.

2. Resultat skole

Både resultatet av eksamen, grunnskolepoeng og nasjonale prøver viser en bedring sett i forhold til 2009. Selv om det er en stigning med hensyn til grunnskolepoeng, ligger man fortsatt resultatmessig under andre kommuner i Midtre og Indre Namdal. Derimot er det bedre samsvar mellom eksamensresultatene og standpunktkarakterene i Overhalla enn i flere av disse kommuenene. Resultatene på de nasjonale prøvene høsten 2010 viser at man på femte trinn har en svært positivt utvikling. På åttende trinn er det også forbedringer i alle tre fag, og man ligger tett opptil eller på nasjonalt gjennomsnitt. Niende trinn er ikke testet tidligere, men årets test sett i forhold til da elevene ble testet på åttende trinn i 2009, viser at våre elever gjør det bedre enn foregående år, i betydning at de presterer høyere i forhold til sitt trinn enn det de gjorde da.

3. Barnehager

Barnehagene i Overhalla kommune driftes billigere enn sammenlignbare kommuner. Dette skyldes i hovedsak at brorparten av barne er tilknyttet de to store barnehagene, som er billigere i drift per barn. Det er fortsatt stor søknad om barnehageplass i Overhalla, og man har i løpet av året åpnet en ekstra avdeling i G-bygget i Barlia. Med den politikken kommunen ønsker å føre med henhold til en fleksibel kapasitet i barnehagene, er man avhengig av å ha en bufferavdeling med ekstra pedagogressurser.

4. Elevtallsutvikling

De siste årene er elevtallsutviklingen i Overhalla negativ. Størst prosentvis nedgang har man på Øysletta skole, som i løpet av perioden 2007 til 2010 er redusert fra 48 til 36 elever. Dersom man ser på fødselstallene i kommunen, vil elevtallet stige i løpet av få år. Stigningen vil komme i områdene som avgir elever til Hunn og OBUS.

2.2 Fagområde helse og omsorg – rådmannens fellesdel

Organisering/ledelse av Helse og omsorg

Helse og omsorg er organisert i 3 enheter og ledes av hver sin enhetsleder. Alle enhetene er organisert likt med egne fagledere for hver sin tjeneste. Det er til sammen 10 fagledere innen helse og omsorg som har avsatt noe tid til fagledelse.
Hjemmetjenesten: Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, omsorgsboliger og merkantil, saksbehandler og fagutviklingssykepleier
Overhalla Sykeheim: 39 plasser , 35 enerom og 2 tomannsrom, organisert i 4 grupper (2 langtidsgrupper, 1 rehab/opptreningsgruppe, 1 gruppe for aldersdemente) og dagsenter.
Endret til 3 grupper ved årsskiftet: Demensavdeling (12), langtidsavdeling (21) og akuttavdeling (6)
Helse og familie : Fysio/ergot, helsestasjon, psykiatritjeneste, tjeneste for funksjonshemmet, legekontor, kjøkkentjeneste og dagsenteret til mental helse.

Ressursinnsats og noen nøkkeltall

Helse og omsorg har gjennom flere år endret drift fra å være en institusjonskommune til å dreie mer av driften over til hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten har noe flere brukere, men de opplever også en dreining mot flere "tyngre" brukere i heimen enn tidligere. Det fører til at en fortsatt kan drive med såpass lav beleggsprosent (88 %) på sykeheimen. Institusjonsdriften er litt ustabil, med stort press på i perioder og mindre i andre perioder. Fordelen med at gjennomsnittet ligger såpass lavt er at vi ser muligheter for å endre driftsform med å vri fra langtidsplasser til 6 akuttplasser. På akuttavdeling kan en ta imot øyeblikkelig hjelp, både fra hjemmet (fastlegen eller hjemmetjenesten) og fra helseforetaket jfr samhandlingsreformen og det nye lovverket (jfr delprosjekt 8 - akuttplasser i sykeheim – i Midtre Namdal samkommune).

Antall brukere	**2008**	**2009**	**2010**
Hjemmehjelp	111	119	117
Hjemmesykepleie	79	89	105

Viser i tillegg noen tabeller nedenfor fra Kostra som også kan gi en oversikt over tjenestene innen helse og omsorg sammenlignet med andre kommuner og resten av landet.

Diagram A nedenfor viser at pleie og omsorg i Overhalla utgjør 34,8 % av kommunens totale netto driftsutgifter. Vi ser at dette utgjør en liten oppgang 2009. En ser at det ligger noe høyere enn Grong og Evje, men en del lavere enn vår kommunegruppe og landsgjennomsnittet.

F Pleie og omsorg Diagram A: Behovsprofil og prioritering

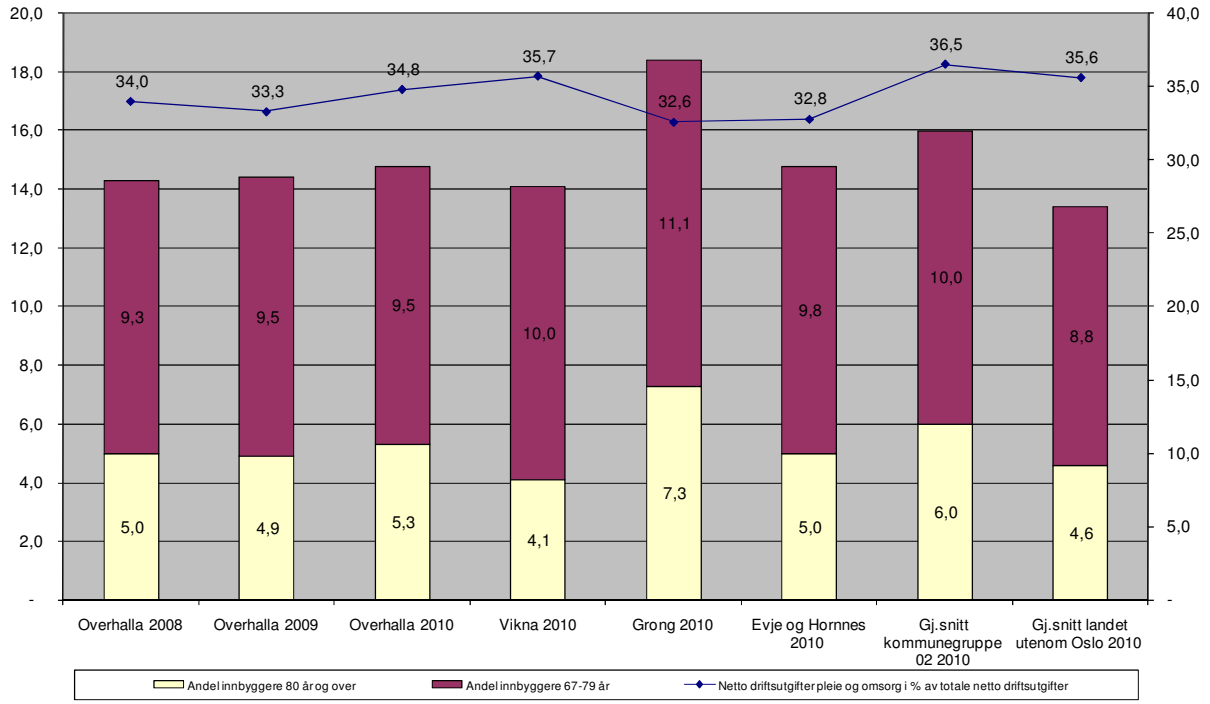

Diagram F2 nedenfor viser at kommunen har fortsatt flere hjemmeboende brukere under 66 år enn sammenlignbare kommuner, men det er positivt at tallet er på tur nedover. Når det gjelder snittet av antall brukere pr 1000 innbyggere ligger Overhalla noe over snittet. Noe av grunnen kan være at politikken både innen hjemmetjeneste og psykiatri har vært å gi lavterskeltilbud - noe man mener er forebyggende.

Diagram F2: Dekningsgrad - Volum - Hjemmetjeneste

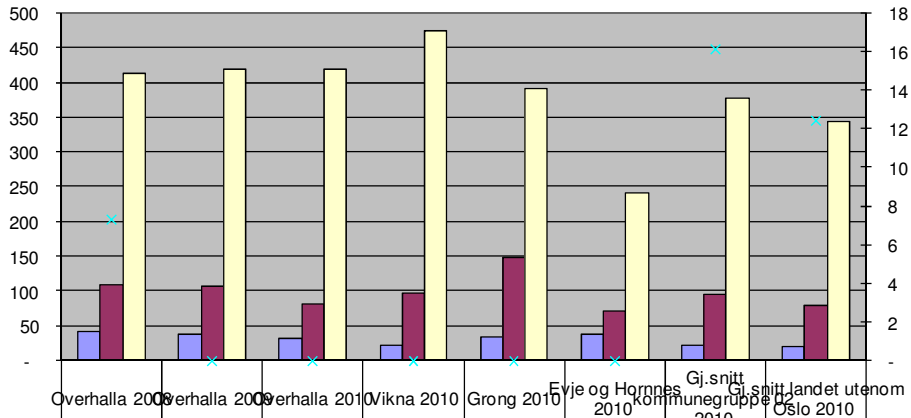

	Overhalla 2008	Overhalla 2009	Overhalla 2010	Vikna 2010	Grong 2010	Evje og Hornnes 2010	Gj.snitt kommunegruppe 02 2010	Gj.snitt landet utenom Oslo 2010
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	41	38	32	21	33	38	22	19
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år	108	106	81	97	149	71	95	79
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	413	418	419	474	392	241	377	344
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over	7	-	-	-	-	-	16	12

Diagram J: viser at Overhalla ligger lavt I driftsutgifter på institusjon: kr 631 000 i 2009, tallene for 2010 har ikke SSB fått inn(Overhalla har rapportert). Gjennomsnittet i landet har gjennomsnittkostnad på kr 810 668.

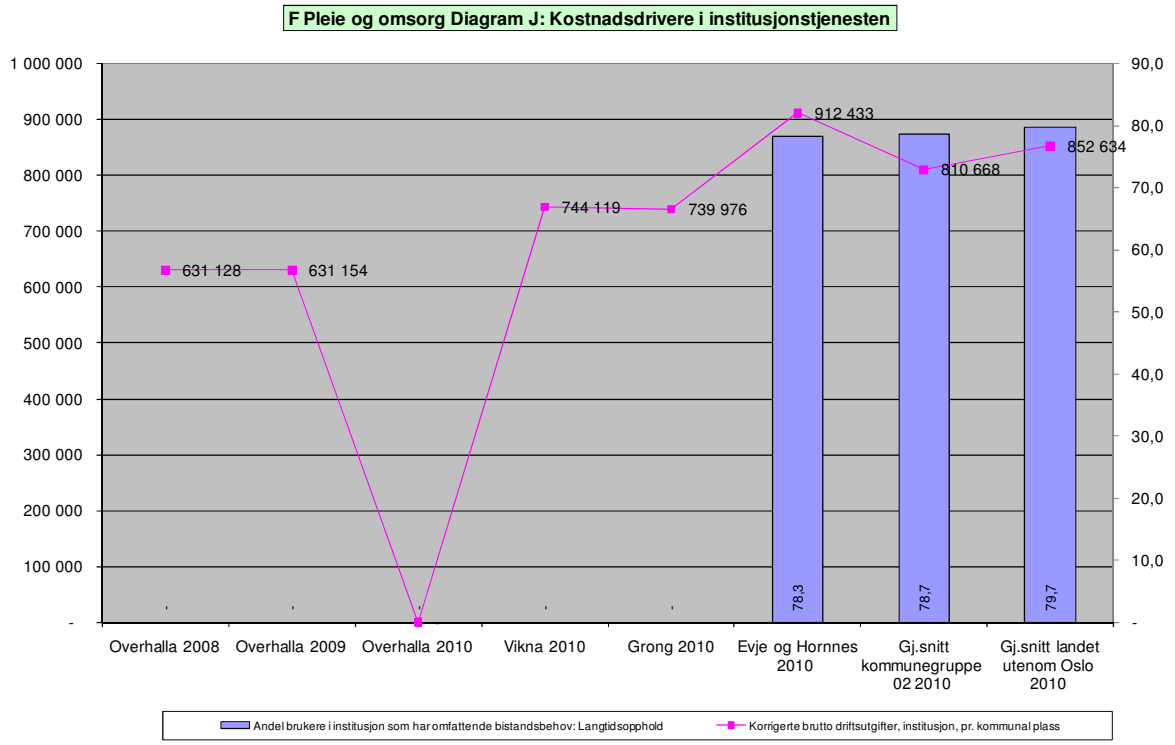

Diagram B: Ut fra tabellen ser en at Overhalla og andre kommuner gir mye tjenester til aldersgruppen 67-79 år. Når vi vet at denne aldersgruppen vil øke betraktelig, bør denne praksisen vurderes nøye, da kommunene vil kunne få problemer med kostnader og rekruttering av fagfolk.

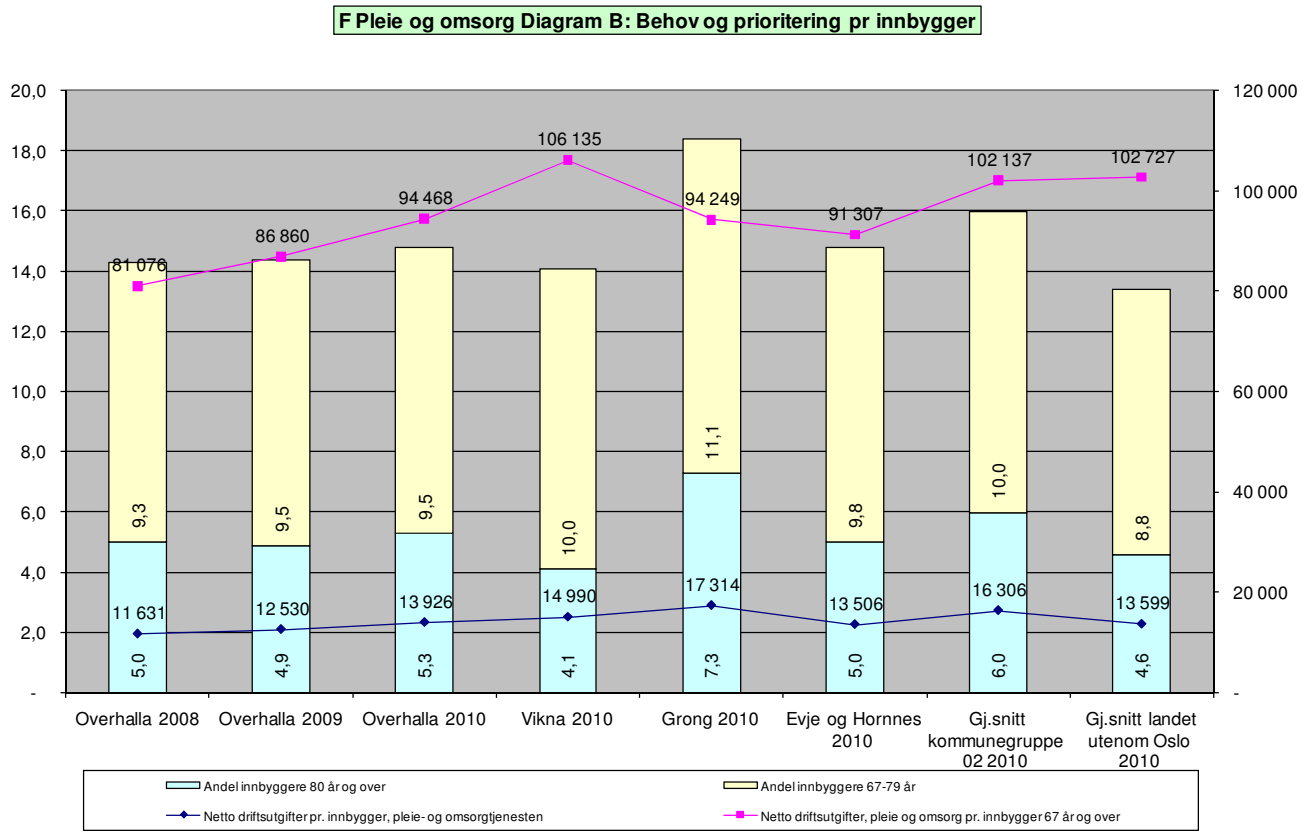

Diagram E viser at Overhalla har en høy andel med fagutdanning i forhold til spesielt landsgjennomsnittet ,men også sett i forhold til kommunegruppen og nabokommunene.

Analyse av tjenestetilbud og brukergrupper

Sentrale begivenheter, endringer, eller tiltak i løpet av året

Ufrivillig deltid

Ny kartlegging av uønsket deltid ble gjennomført i årsskiftet og det viser en stor fremgang i deltidsproblematikken. Det ble i tillegg foretatt en gjennomgang etter denne skriftlige kartleggingen, slik at vi kunne fremskaffe full oversikt over ønskene til alle ansatte i helse og omsorg. Tabell nedenfor viser at helse og omsorg har gjort et kvantesteg når det gjelder ufrivillig deltid. Det som i denne omgangen har gjort størst effekt er studentprosjektet/rekrutteringsprosjektet som startet medio 2010. Det ble ansatt studenter i helgestillinger (20 %). Erfaringen viser i tillegg at innføring av årsturnus har bidratt til at alle med krav om økt stilling, har blitt imøtekommet.
Det som kan overraske i forhold til kartleggingen er at bare 8 av 114 i deltid ønsker å gå opp til full stilling.
17 ansatte ønsker utvidet stilling, derav er det 5 ansatte som ønsker bare utvidelse med 5 %, 2 ønsker 10 %, 7 ønsker 20 % og 3 inntil 30 %.

Konklusjon: Noe av dagens problematikk med ufrivillig deltid kan løses, mens noe er vanskeligere løsbart pga krav til kompetanse. Innen pleie og omsorg kan en tilby kombinerte stillinger der ansatte kan jobbe både i institusjon og i hjemmetjenesten. Hvis ansatte tas inn helgevakter, oftere helgevakter og hvis en i tillegg utvider vikarpoolen med 2 årsverk innen pleie og omsorg, har vi nådd målet om å fjerne ufrivillig deltid i Overhalla helse og omsorg.

	Går heltid	Går deltid	Ønsker heltid	Ønsker litt utvidet stilling	Merknad
Helse og familie	**13**	**37**	**4**	**5**	**1 ønsker bare 5% økning 4 ønsker inntil 30%økning**
Hjemmetjenesten	**8**	**25**	**2**	**2**	**2 ønsker bare 5% økning**
Sykeheimen	**5**	**52**	**2**	**10**	**2 ønsker bare 5% økning 8 ønsker inntil 20 % økning**
Til sammen i helse og omsorg	**26**	**114**	**8**	**17**	

Demensomsorg

Overhalla kan i dag være stolt over kommunens demensomsorg. Ansatte har også i 2010 vært enormt engasjert. Hukommelsesteamet har hatt flere utredninger i heimen, pårørendeskolen ble arrangert for første gang, og dagtilbudet til hjemmeboende demente (”inn på tunet”) ble åpnet i januar. Hjemmetjenesten hadde helsetilsynet på besøk høsten 2010, der de hadde tilsyn med kommunens tjenestetilbud til hjemmeboende demente. Helsetilsynet fant ingen avvik. Dette er svært gledelig når vi ser på statistikken på landsbasis. I 2010 ble det gjennomført liknende tilsyn i 48 kommuner, og det ble funnet lovbrudd i 32 av disse.

Utviklingsprosjekt på sykeheimen

Det ble høsten 2009 opprettet ei prosjektgruppe og ei arbeidsgruppe for å planlegge nødvendige endringer på sykeheimen. Demensplanen viste at kommunen hadde for lite plasser til demente. Prosjektgruppen besto av alle faglederne, enhetslederne, hovedtillitsvalgt fra NSF og Fagforbundet og verneombudet. Det ble i tillegg engasjert en arbeidsgruppe bestående av ansatte fra alle gruppene på sykeheimen. Arbeidsgruppen fikk i mandat å se på organiseringen av hele sykeheimen i tillegg til de nødvendige endringene innen demensomsorg. Sommeren 2010 inviterte prosjektgruppen en representant fra utviklingssykeheimen på Verdal for å søke råd om nødvendige bygningsmessige endringer på gruppe rød for å yte god demensomsorg. Prosjektgruppen brukte i tillegg husbankens veileder som faglig støtte i sine vurderinger. Etter flere møter i både prosjektgruppen og arbeidsgruppen ble konklusjonene gjort i løpet av høsten 2010 og planene om bygningsmessige endringer og intern flytting av brukere vedtatt av kommunestyret.

Multidose

Multidose ble innført februar 2010 innen pleie og omsorg (institusjon og hjemmetjenesten). Det var en stor endring når det gjelder medikamenthåndtering. Multidose er maskinpakket legemidler til de pasientene som har vedtak på hjelp med håndtering av sine medisiner. Fra apotek kjøpes ferdig opplagte medisiner i endoser/poser. Dette er en stor kvalitetsforbedring og medfører en større involvering av legene og en frigjøring av sykepleierne. Sykepleierne blir derfor brukt mer til direkte pleie, i stedet for å bruke tid på å legge opp medisiner og kontrollere dosetter. Multidose brukes nå til alle brukerne i helse og omsorg som dette passer for.

Prosjekter 2010

Mange prosjekter innen helse er initiert via MNS (se nedenfor), men mange prosjekter pågår i kommunen i tillegg, blant annet:

- Forflytningsprosjektet
- ”Nye muligheter” (barnefattigdom)
- Forebyggende rusomsorg barn/unge

Psykososialt kriseteam (POSOM)

Hadde 4 hendelser med oppfølging i løpet av 2010. Gruppen avviklet det årlige oppsummeringsmøte høsten 2010.

Samhandlingsreformen og høring vedr nytt lovverk

Samhandlingsreformen ble presentert og nytt lovverk (Ny folkehelselov og ny lov om kommunale helse –og omsorgstjenester) ble sendt ut til høring før jula 2010 med høringsfrist medio januar 2011.

Midtre Namdal Samkommune (MNS)

Oppstart av *et helseprosjekter* med 10 underprosjekter (UP) igangsatt senhøsten 2010. Prosjektet heter ”*helhetlige helsetjenester i Midtre Namdal”.* Osen og Flatanger deltar sammen med MNS-kommunene. Overhalla har en representant i alle gruppene, og dette er viktige prosjekter for å kunne møte endringene som er foreskrevet i samhandlingsreformen.

	Navn	**Merknad**
UP-1	Legetjenester	Fastlegeordningen og tilsynslege i

		sykehjem
UP-2	Ambulerende team demens	
UP-3	Pasientkoordinator	Søkes om følgeforskning
UP-4	Legemiddelhåndtering	
UP-5	Kommunepsykolog barn/unge	
UP-6	Kompetanseheving	Lager en felles regional kompetanseplan med lokale handlingsplaner
UP-7	Internkontroll/kvalitetssikring	
UP-8	Akuttplasser i sykeheim	Søkes om følgeforskning. Utprøving av ordningen i Overhalla
UP-9	e-Helse, omsorgsteknologi	
UP-10	Folkehelse/friskliv	

Utvikling i brukerantall og behov for tjenester

Aldersgruppen 80+ vil holde seg stabilt mot 2020 mens gruppen 67-79 vil øke kraftig (se diagrammet under). Dagens praksis overfor denne gruppen vil altså utslagsgivende, og mer enn oppveier effekten av at antallet under 67 år reduseres. Alt i alt ser en at kommunen kan forvente en samlet kostnadsvekst fram til 2030.

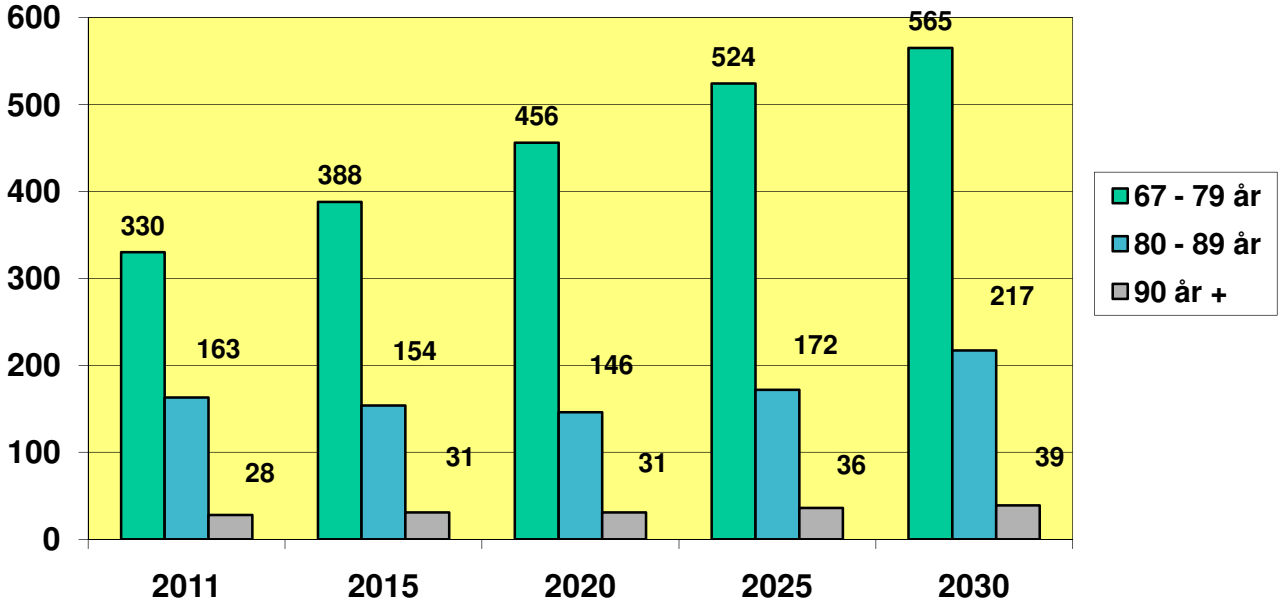

2.3 Fagområdet kultur

3,4 % av kommunens netto driftsutgifter er brukt til kultursektoren i 2010. Dette er noe mindre enn gjennomsnittet i Norge, Nord Trøndelag og kommunegruppe 2, men en økning på 2 % poeng fra året før.

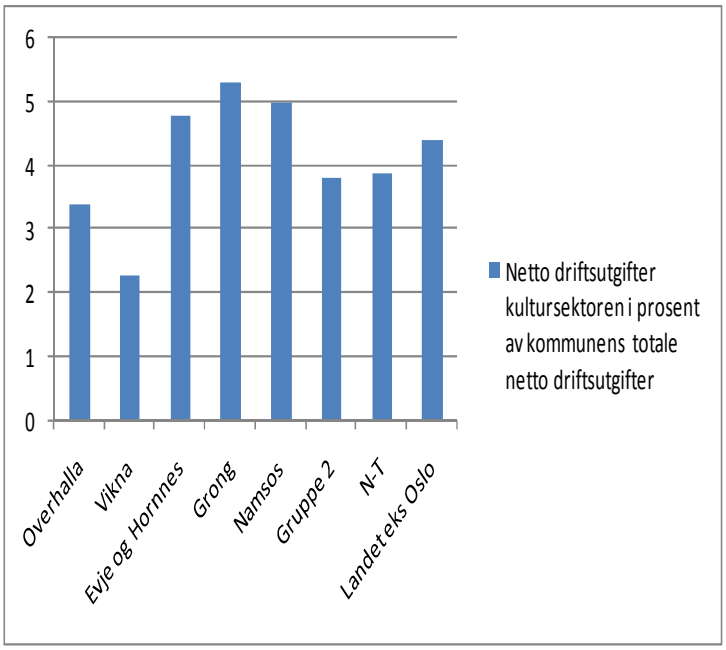

Når en ser på kommunens prioriteringer over år viser den at for 2005 til og med 2007 ble det brukt 3,5 % av kommunens netto driftsutgifter til kultur, men fikk en nedgang i 2008 med 2 % poeng og ytterligere 2 % poeng i 2009. Nedgangen kan kobles til innsparingsprosjektet som er gjennomført i 2008, hvor det på kulturområdet i hovedsak ble foretatt reduksjoner i tilskuddsmidlene. Økningen i 2010 kan nok knyttes til Melamartnan, som var med på å øke totalregnskapet på kultur.

Kultursektoren har til sammen brukt 4,9 millioner kr i 2010. Disse midlene er prioritert som følgene: (Tabellen viser % vis fordeling mellom funksjonene.) Overhalla har i forbindelse med opprettelse av servicesenteret valgt å legge driften av biblioteket under leder servicesenteret. Kostnadene fremkommer sådan under ansvar 1400. I tillegg er tippemidler underlagt teknisk sjef og fremkommer i regnskapssammenheng under ansvar 6000.

	Overhalla	Vikna	Evje og Hc	Grong	Namsos	Gruppe 2	N-T	Lands gjsn
Netto driftsutgifter aktivitetstilbud barn og unge (F231)	11,4	5,4	9	22,9	3,6	7,1	8,5	9,5
Netto driftsutgifter til folkebibliotek (F370)	18,6	27,8	13,1	16,8	6,6	19	17,8	15,1
Netto driftsutgifter til kino (f373)	0	0	1,3	0	10	1,3	4,5	0,9
Netto driftsutgifter til museer (f375)	0	14	10,5	0,8	2,7	3,7	2,9	3,3
Netto driftsutgifter til kunstformidling (F377)	1,7	0,2	0	0,4	0,1	1,3	3,2	6,1
Netto driftsutgifter til idrett (F380)	15,1	0	15,6	2,5	2,2	10,6	8	11,4
Netto driftsutgifter kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (F381)	6,9	35,7	7,9	29	29	11,1	16,4	18,2
Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler (F383)	26,4	10,8	12,3	13,9	19,8	20	19	14,5
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter (F385)	19,9	1,9	18,5	13,8	15,5	17,3	13,9	12,5
Netto driftsutgifter kommunale kulturbygg (F386)	0	4,1	11,8	0	10,5	8,6	5,9	8,5

De vesentligste funksjonene innenfor kultursektoren er folkebibliotek, idrett, musikk skole og andre kulturaktiviteter.

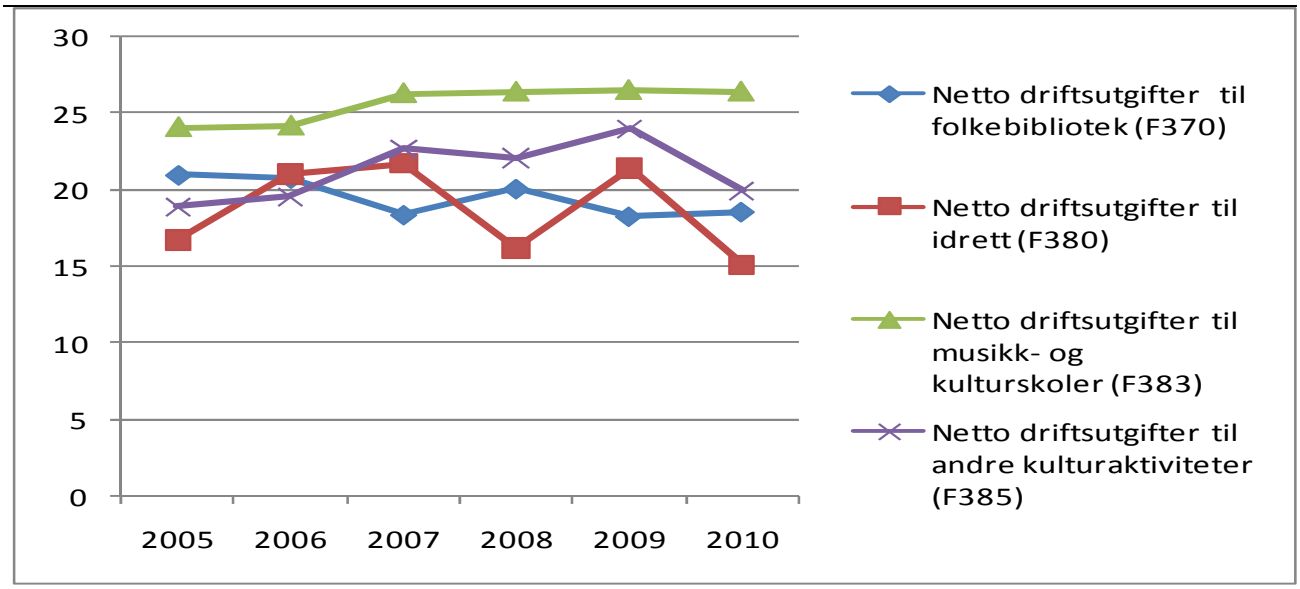

Av tabellen kan en se at netto driftutgifter til folkebibliotek har vært forholdsvis stabil. Idrett er blitt redusert en god del. I 2009 ble det brukt 150.000,- mer til formålet som i hovedsak skyldes tilskudd til Gimle, øvrige poster er stabile med unntak av strømutgifter til løysløypene som økte med ca 10.000,- kr i 2010.

Folkebibliotek
Det er brukt 254 kr pr innbygger til folkebibliotek i 2010, som er en økning på 42,- kr fra foregående år. Det er kun landsgjennomsnittet og Namsos som er lavere med 253,- og 127 kr pr innbygger.

Ungdomstiltak, idrett, m.m.
Av kulturbudsjettet ble det i 2010 bruk 15,1 % til idrettsformål. I dette ligger betaling av strøm til lysløyper på ca 48.000,-, 600.000,- i tilskudd til Gimle og i underkant av 100.000,- i kulturmidler til idrettsformål hvorav Overhalla idrettslag har mottatt 45.000,- kr. I tillegg til dette betaler Overhalla kommune baneleie til idrettslaget med til sammen 178 000,- kr pr år. Sammenligner en netto driftsutgift til idrett pr innbygger kan en se at Overhalla med 205,- kr pr innbygger ligger høyt i sammenligningen med andre kommuner. Det er kun Evje og Hornnes som ligger høyere med 304,- kr pr innbygger.

Overhalla brukte 11,4 % av kulturbudsjettet til aktivitetstilbud barn og unge. Dette er mer enn sammenligningsgruppe 2, NT og landsgjennomsnittet. Netto driftsutgift til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger viser at Overhalla brukte 155,- kr pr innbygger. Sammenlignet med gruppe 2 hvor det gjennomsnittelig ble bruk 120,- kr pr innbygger. Gjennomsnittet i NT viste at det netto ble brukt 130 kr pr innbygger og 158 kr pr innbygger på landsgjennomsnittet. For Overhalla er dette en økning fra året før som i hovedsak knyttes til EU-prosjekter som er kjør i regi av ungdomsklubben.

Antall årsverk ved tjenesten er 0,6 årsverk og har vært det samme siden 2006.

Kommunale musikk- og kulturskoler

26,4 % av kulturbudsjettet er brukt til musikk og kulturskole, noe som er det samme som året før. Dette er høyere enn kommunegruppe 2, NT og landsgjennomsnittet. Ser en på utviklingen over de 9 siste årene har andelen til musikkskolen økt. Netto driftsutgifter pr innbygger var i 2010 på 359,- kr.

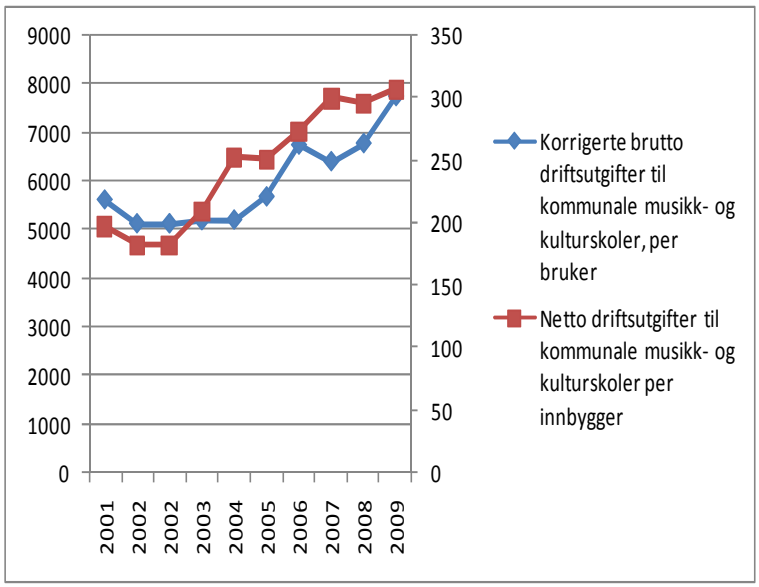

Ser en på korrigerte brutto driftsutgifter pr bruker har den vært stigende og var i 2009 på 7754,- og har økt til 8817 kr pr bruker i 2010. Gebyret for individuell opplæring kostet 2515,- kr pr bruker i 2009 og 798,- kr for gruppeundervisning. Dette var en økning på 3,5 % fra året før.

Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år var i 2009 gått ned fra 49,2 % i 2008 til 44 % av antall barn i alderen 6 – 15 år. Andelen er yterligere redusert i 2010 til 39,6 % av elevene i grunnskolen.

2.4 Fagområdet teknisk

Saksbehandling

Tabellen til nedenfor viser saksbehandlingstiden i antall kalender dager. Overhalla brukte i hht foreløpige KOSTRA-tall gjennomsnittelig 36 dager på saksbehandling av byggesaker. Dette er noe over gruppe 2 og gjennomsnittet i Nord Trøndelag. Det en må ta hensyn til når en vurderer dette nøkkeltallet er at saker ofte kan bli liggende i mange dager på grunn av at det mangler opplysninger i saken som saksbehandler må etterspørre fra søker, og ikke på grunn av manglende kapasitet hos kommunen.

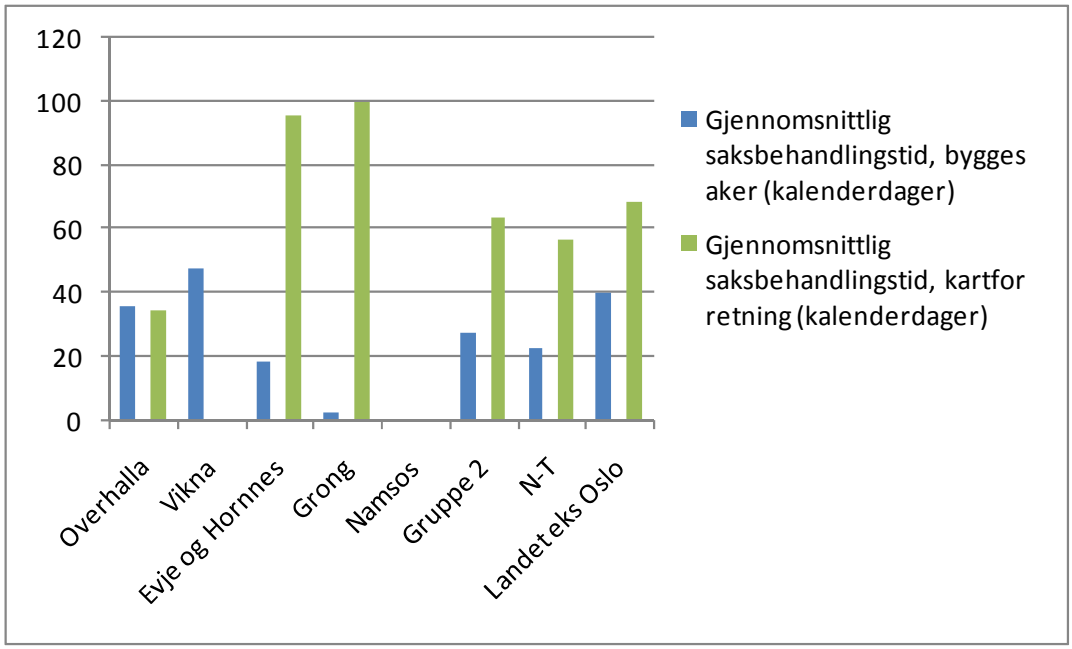

Eller kan en se av Kostra tallene at kommuneplanens arealdel og samfunnsdel kun er 3 år som er de nyeste i gruppa. Eller kan se at gjennomsnittet i gruppa er på 7 år og snittet i Nord Trøndelag er 8 og 6 år.

Samferdsel
10,6 % av kommunale veger har fast dekke. Dette har vært det samme siden 2007. Sammenlignet med andre kommuner kan en se at Overhalla ligger forholdsvis lavt. Når det gjelder fastdekke på fylkeskommunale veger i kommunen ligger en over gjennomsnittet med 63,6 %.

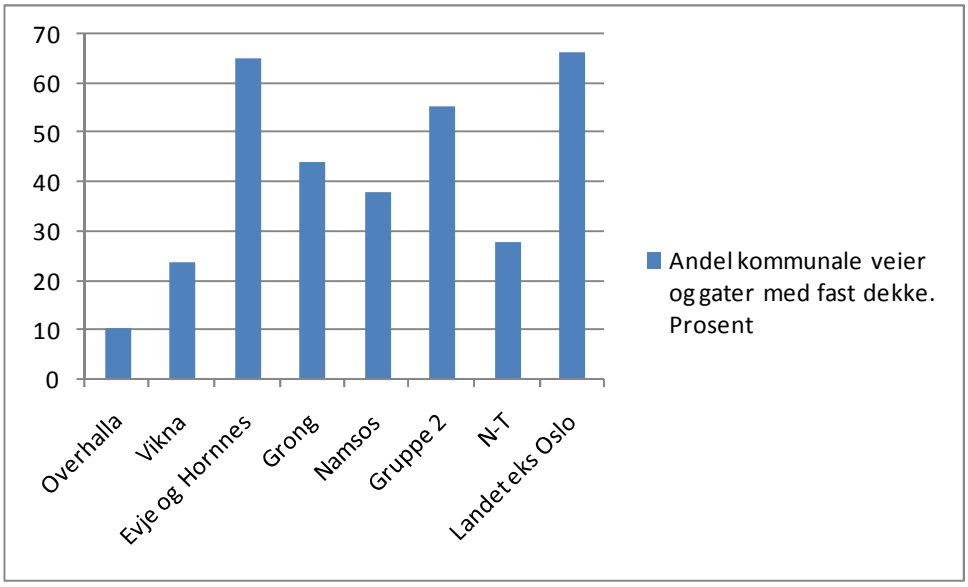

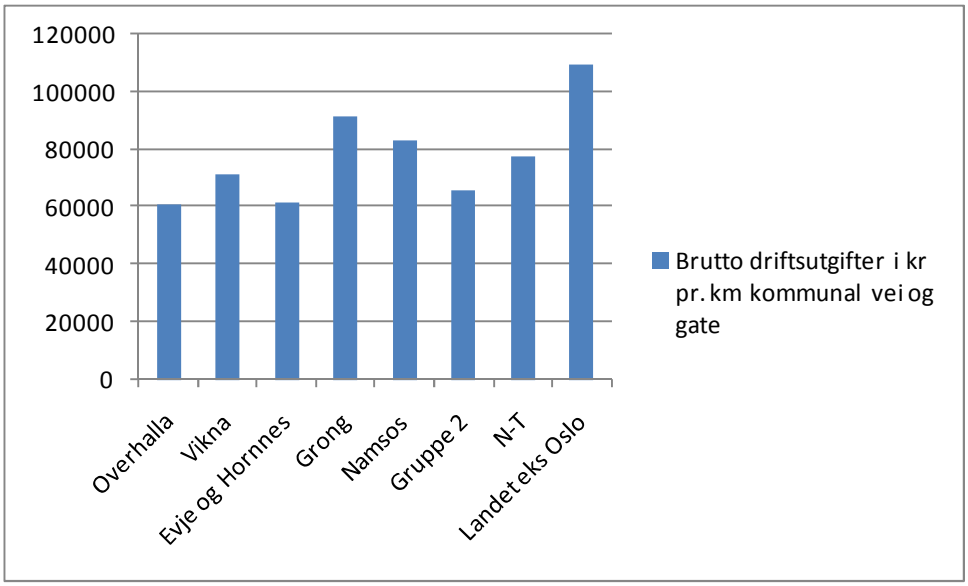

Eiendomsforvaltning
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr innbygger utgjør 3728,- kr. Ser at dette er lavt sammenlignet med de øvrige i gruppen. Kun Namsos som bruker mindre.

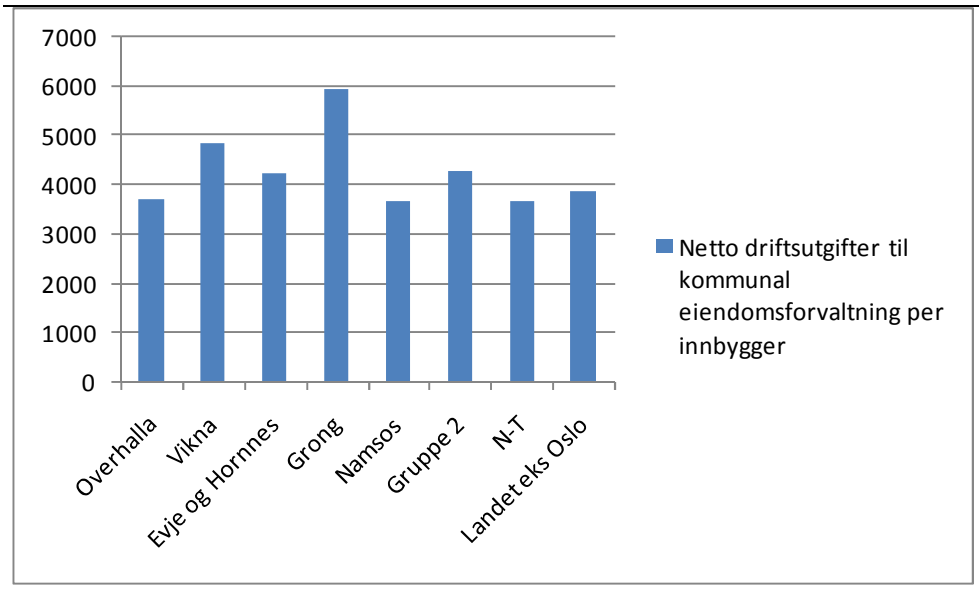

2.4 Likestilling

Tabell: Kjønnsfordeling blant ansatte i prosent pr. 31.12.2010

	Menn (% av antall årsverk innenfor vedkommende gruppe)		Kvinner (% av antall årsverk innenfor vedkommende gruppe)	
Hvilke ansatte / år	**2009**	**2010**	**2009**	**2010**
Rådmannsnivå	80	80	20	20
Enhetsledernivå	30	70	30	70
Antall ansatte totalt	21,5	21,2	78,5	78,8
Turnuspersonale	3	6	97	94

Tabell:

Tabell: Kjønns-fordeling sykefravær 2010 i prosent

Hvilke ansatte / år	2009	2010
Turnuspersonale	12,6	9,3
Kvinner, totalt i Overhalla kommune	9,2	7,8
Menn, totalt i Overhalla kommune	4,8	3,9
Alle ansatte	8,3	6,9

Sykefraværsarbeidet i de siste 2-3 årene har vært innrettet spesielt mot turnuspersonale. Et av de prioriterte tiltak har vært å redusere uønsket deltid (se nærmere om tiltak og utvikling av deltid nedenfor). En annen satsing er at bedriftshelsetjenestene har brukt hovedtyngden av ressursene mot denne gruppen. Det er videre gjennomført et eget prosjekt Forflytningsteknikk i pleie- og omsorgstjenestene høst 2009 og 2010, som nå blir søkt forlenget med halvannet år (høy grad av ekstern finansiering). Prosjektet er bl.a. evaluert i egen rapport av Senter for omsorgsforskning, Midt-Norge (SOF) som viser at målene for prosjektet i betydelig grad er nådd.

Sykefraværet i kommunen som generelt har gått ned, har hatt særlig sterk nedgang for turnuspersonale og for kvinner fra 2009 til 2010.

Deltid
Tabell: Kartlegging blant deltidstilsatte februar 2011
Tall i parentes under viser resultater fra tilsvarende kartlegging i 2008.

Enhet	Svarprosent	Stillingsprosent i dag			Ønsker utvidet stillings-prosent		Fleksibel til å arbeide ved flere enheter/ tjenester/ Grupper		Interessert i å jobbe oftere enn 3. hver helg	
		0-29	30-59	60-99	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Totalt Helse og omsorg	2011: 66% (svart: 70 av 103 (2008: 59% Svart: 75 Av 128)	4 (8)	17 (26)	49 (41)	22 (44)	47 (31)	17 (34)	16 (19)	3 (8)	46 (46)

Kommunestyret behandlet i 2008 en utredning om uønsket deltid med forslag til tiltak. Utredningen avdekket forbedringspunkt særlig innenfor deltidsproblematikk og kjønnsblanding av en del arbeidsmiljøer. Størstedelen av tiltakene og noen andre tiltak er senere iverksatt: Bl.a. a) Årsturnus (foreløpig en prøveordning etter lokal avtale mellom partene); b) Vikarpool med ca 2,15 årsverk; c) Å bruke lærlinger og studenter i små stillinger (som et rekrutteringsprosjekt etter lokal avtale mellom partene) d) Andre tiltak.
Kartleggingen i 2011 viser en positiv utvikling siden 2008 (jf. tabell ovenfor). Utviklingen er generelt gått i retning av en mindre andel og færre av de minste stillingsstørrelser og større andel og flere av de største, og dessuten har graden av uønsket deltid avtatt i betydelig grad (antallet som ønsket utvidelse gikk ned fra 41 til 22) - 22 av de 70 deltidstilsatte som svarte i kartleggingen (av totalt 103 deltidstilsatte i helse & omsorg) ønsker fortsatt større stillingsprosent.

Likelønn: Overhalla kommune har vedtatt mål om likelønn (lik lønn for likt arbeid) og om å oppnå tilnærmet lik fordeling mellom kjønnene i ledende stillinger

2.5 Handlingsprogram for miljøarbeidet

Oversikt over statusmålinger og gjennomførte tiltak (gruppert etter kommuneplanens delmål og kommunens vesentlige miljøaspekt)

Delmål 3.1 Biologisk mangfold		*Innbyggerne har god kunnskap om og glede av naturen gjennom aktiv bruk og god tilgjengelighet*	
Indikator		**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling**
3.1.1 Antall besøk registrert i utvalgte turbøker	1	Tiltak: a) Det lages en oversikt over hvem som har flest besøk på den enkelte turbok for hvert kalenderår b) Denne oversikten bekjentgjøres med oppslag eller lignende ved turboka	

Turbok/Antall besøk	2007	2008	2009	2010
Fallvegen (Skogmo)	833	588	714	685
Himovatnet (Sletta)	1980	2175	1584	1828
Tømmersjøen (Øysletta)	888	1031	742	714
Tetlivattan (Øyesvold m.v.)	3423	2935	1724	2610
Namsenløypa (Skage)	2622	3762	5210	4450
Koltjønnhytta (Skage)	8000	9000	10250	9068
Totalt	17746	19491	20224	19355

3.1.2 2007-2009 Antall som tar kjentmannsmerke Fra og med 2010: Antall som kjøper Trivelig tur"	2	Å ha etablert en ordning med kjentmannsmerke - "Trivelig Tur" for perioden 2010-2012" (Trivelig tur har lavere terskel enn foregående kjentmannsmerke (det er lettere å finne, kortere gangavstand, mer egnet for barn) Ambisjon 2011: 110	Indikator 2007 – 2009: "Antall som tar kjentmannsmerke" 2007: 0 (Til sammen 97 har kjøpt kortet 2007 – 07.01.2010.) 2008: 0 2009: 32 Indikator fra og med 2010: "Antall som kjøper Trivelig tur": 2010: 77

Delmål 3.3 Biologisk mangfold		*Inngrepsfrie områder og naturens produksjonsevne og artsrikdom bevares for framtiden*	
Indikator		**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling**
3.3.1 Avgang inngrepsfrie områder (>5 km fra tekniske inngrep)	1	Null avgang villmarkspregede områder	2008: 0 2009: 0 2010: 0
3.3.2 Antall dispensasjoner fra arealplan	2	Ambisjon: Maks 5 dispensasjoner pr. år	2008: 4 2009: 5 2010: 2
3.3.3 Kulturlandskap, areal som får regionalt tilskudd til innmarksbeite	3	For 2010 skal arealet opprettholdes på nivå med 2009.	2007: 1677 dekar (33 søkere) 2008: 1827 dekar (42 søkere) 2009: 1977 dekar (44 søkere) 2010: 2174 dekar (54 søkere)

Delmål 3.4 Avfall		*I Overhalla skapes det lite avfall og avfallet utnyttes som ressurs*	
Indikator	•	**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling (se statistikk fra SSB under delmål 3.6)**
3.4.1 Tjenesteenheter i org.kartet sertifisert som miljøfyrtårn	1	Alle tjenesteenheter skal sertifiseres innen 01.07.11	Følgende enheter etc. er sertifisert pr. april 2010: • Skage barnehage • Ranemsletta barnehage • Overhalla sykeheim • Helse&fam • Administrasjonsbygg • Kultur • OBUS • Hjemmetjenestene • Teknisk (revisjon er gjort og sertifikat bestilt mars 2011) Tre enheter gjenstår: Øysletta skole og Moamarka barnehage som nå er klare til sertifiseringsrevisjon. Hunn skole skal også sertifiseres våren 2011.

3.4.2 Mengde klimagassutslipp fra avfallshåndtering.	2	Mer miljøvennlig avfallshåndtering v/MNA MNA deltar i prosjektet ”Klimaregnskap for avfallshåndtering”/lages en modell for å beregne klimautslipp Steg 1: Lage modell Steg 2: Anvende modell Steg 3: Iverksette tiltak	MNAs ambisjon: ”MNA har som målsetting at innsamling og behandling av avfall fra husholdninger skal være klimanøytral”. Steg 1: Modell er gjort ferdig i 2009 (ligger på kommunens hjemmeside) Steg 2: Modellen er anvendt for MNAs område pr okt. 2010 (rapporten ligger på kommunens hjemmeside) Steg 3: Tiltaksplan for MNA er utarbeidet og gjennomføring av tiltak er påbegynt (MNA skal redigere planen for å gjøre den mer leservennlig og oversende den til kommunen, hvorpå den legges ut på kommunens hjemmeside.
	3	Mer miljøvennlig innkjøp 1.Kompetanseheving jf lov om offentlige anskaffelser §6 Livssykluskostnader. 2. Miljøvennlig innkjøp 3. Stille miljøkrav til NTFK, innkjøpsavdelingen	1. Kurs off. innkjøp gj.ført (feb. 10 i samarbeid med Skogmo Indus (SI)) 2. Overhalla deltar i prosjekt ØKO-løft m/ Storkjøkken, skoler, barnehager. 3. Nye Ranemsletta barnehage finansiert med ”Grønn rente” fra kommunalbanken (som første byggeprosjekt i Norge). 4. Det er utpekt kontaktpersoner i Overhalla kommune i forhold til NTFK Innkjøpsavdelingen. Det gjenstår fortsatt å få fremmet krav /forslag på en tydelig/dokumenterbar måte (i forbindelse med revisjon etter ISO 14001 er dette registrert som et forbedringspunkt). Prosess for forbedring startet: a) Avholdt intern møte i kommunens innkjøpsgruppe des. 2010 og b) Info- og utvekslingsmøte med NTFK Innkjøpsavdelingen i utvidet ledersamling mar. 2011.
	4	”Speilvending av dagens reservasjonsordning mot uadressert reklame”.	1. Vedtak i ksak 57/08 er oversendt til Stortinget og Regjeringen. 2. Klistremerket ”Uadressert reklame – Nei takk” er utsendt til kommunens husstander (juni 2009) **Nødvendig lovendring for speilvending er ikke gjennomført**.
	5	Økt bruk av digital utsending av dokumenter.	1. Møtedokumenter i Overhalla sendes ut elektronisk 2. E-faktura tatt i bruk for kommunale fakturaer 2009 (som tilbud) 3. Alle kommunens lønnsslipper sendes ut elektronisk fra 01.01.10
	6	Miljøsertifisering av industribedrifter. (samarbeidsprosjekt Skogmo Industripark-Overhalla kommune) Steg 1:Startseminar Steg 2: Støtte/gjennomføre sertifiseringsprosesser	Steg 1: Gjennomført (februar 2009). Steg 2: Følgende bedrifter sertifiseres ISO 14001 1. halvår 2011: • OCEM • Overhalla Industrier • Grannes VVS • Siktedukfabrikken • NAMAS Vekst • GL-bygg AS • Huurre • Amdal Elektro

	7	Miljøsertifisering og energieffektivisering av butikker m.v. Steg 1: Forprosjekt ENØK Steg 2: Tiltaksplan Energi og felles søknad til Enova Steg 3: Miljøfyrtårn	Steg 1: Gjennomført Steg 2: Gjennomført høst 2010 Steg 3: Oppstartmøte gjennomført februar 2011 Deltakere: (X) : Deltok på forprosjekt (ENØK-analyse) (XX): Deltaker både forprosjekt og felles søknad til Enova (Y): Deltaker nettverksprosess med sikte på Miljøfyrtårn • Spar Overhalla *(XX) (Y)* • ICA Skogmo *(X) (Y)* • ICA Overhalla *(X) (Y)* • Spar Skage *(XX) (Y)* • Overhalla servicebygg (XX) (Y) • Lyngsnes gartneri *(XX) (Y)*
	8	Overhalla storkjøkken skal være DEBIO godkjent. Ambisjon 2010: 15% av laget mat økologisk.	Overhalla storkjøkken er DEBIO godkjent pr oktober 2009 2010: I realiteten nærmere 10 % enn 15 %. Korrigerende tiltak: • Kjøkkensjefen deltar fra 2010 i innkjøpsgruppe på fylket • Ny leverandør frukt og grønt • Økt satsing på økologisk brødbakst
3.4.3 Andel av avfall fra hus-holdninger til deponi	9	Ambisjon: Under 1 % Samarbeide med MNA	2006: 2.1% (gj.nitt MNAs område) 2008: 1,8% 2009: 1,7% 2010: 0,5%

Delmål 3.5 Energi		*I Overhalla er det lavt energiforbruk og høy grad av fornybare energikilder.*	
Indikator	.	Ambisjon og tiltak	Status/måling
3.5.1 Energiforbruk pr m2 pr tjenesteenhet i organisasjonskartet	1	Ambisjon: 2010 jf. Ksak91/09 Ambisjon 2013: Innsparingsmål 20% sammenlignet med 2007 Generelt er innsparingsmål og tiltak behandlet konkret gjennom kommunens Vedlikeholds- og HMS-plan som rulleres hvert år.	

Bygg:	**For-bruk** kwh/ m2 2007	For-bruk kwh/ m2 2008	For-bruk Kvh/ m2 2009	For-bruk Kvh/ m2 2010	Norm tall (*)	Norm tall nybygg (**)	Økning % 07-08	Økning % 07-10
Admbygg	1	177	212		225	165	-	-0,5
Helsesente	3	303	253		300	235	-	+1
Hunn	1	131	122	155	175	135	-4,4	+13
OBUS	2	226	205	174	202	135	-1,3	-24
Øysletta	1	160	123	140	202	135	-4,7	-18,
Skage	1	166	162	180	198	150		+11
Trollstua	2	199	186	209	150	150	-9,2	-4,1
Ranemsl	1	172	217	239	240	150	-	+25
Moamarka	1	208	158	209	198	150	22*	+22
Totalt	2	204	201	201			-	-6

*) Normtall fastsatt skjønnsmessig ift byggeår og daværende
**) Rammekrav i NS 3031:2007
***) Inkluderer midlertidig utvidelse av lokaler
NB: Tallene er foreløpig ikke døgngradkorrigert (dvs det er ikke tatt hensyn til varierende temperatur utendørs fra år til annet). Dette er registrert som anmerkning i forbindelse med revisjon ISO 14001 med frist til utbedring 01.06.11.

1. ENØK-analyse gjennomført for helsesenteret. Tiltaksplan for helsesenteret vedtatt av kommunestyret 07.09.09 følges.

			2. Energitiltak vedtatt i vedlikeholds- og HMS planen for 2010 er gjennomført 3. ENØK-analyse av administrasjonsbygget gjennomført 1. kvartal 2010. 4. Det skal gjennomføres samlet ENØK-analyse (for de bygg som gjenstår) og lages en samlet tiltaksplan for kommunal bygningsmasse i 2011. 5. Det er gjort vedtak om anskaffelse/utskifting til nytt SD-anlegg og Energioppfølgingssystem (EOS) system for energistyring i 2011. 6. Alle kommunale bygg er energimerket i 2010.
	2	Det skal arbeides med ENØK i forhold til utendørs belysning	**Oversikt over kommunalt energiforbruk i Overhalla**

År	1) kWh/år (totalt for bygg inkl. fokus bygg)	2) kWh/år bygg (fokus)	3) kWh/år Gatelys/ Plasser	4) kWh/år Vann og Avløp	5) kWh/år Hoppbakke/ Lysløyper	Sum 3), 4) og 5)	kWh/år Totalt forbruk
2005			68 957	404 314	46 806	520 077	
2006	3 836 161	3 342 674	89 364	418 728	41 793	549 885	4 386 046
2007	4 159 898	3 626 790	103 343	426 044	38 810	568 197	4 728095
2008	4 104 354	3 580 865	144 844	427 786	43 254	615 884	4 720 238
2009	4 040 921	3 636 338	132 965	443 740	38 011	614 716	4 655 637
2010	4 294 159	3 853 556	100 263	512 440	53 767	666 470	4 960 629

	3	Nybygg: Skal være lavenergi- eller passivhus	Nye Ranemsletta barnehage oppfyller kravet.
3.5.1.1 Inngått OFU-kontrakt	1	Å inngå Offentlig Forsknings- og Utviklingskontrakt (OFU) med bedrifter i Skogmo Industripark for utvikling av klima- og miljøsmarte boliger	Intensjonsavtale inngått mellom Overhalla kommune på den ene siden og OCEM, Overhalla Industrier og Grannes VVS på den andre siden K-sak 40/2010.
3.5.2 Samlet stasjonært energiforbruk i Overhalla utenom kommunale bygg/ anlegg		**Ambisjon: 5 % lavere energiforbruk i 2013 enn i 2008.**	Tabell 4-7 Samlet energibruk i hele kommunen.

Samlet Energibruk (GWh)	Hele Overhalla kommune (Temp. korrigert)								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Elektrisitet	45,06	47,13	44,92	44,39	42,00	42,57	42,41	41,73	42,08
Kjelkraft	3,92	3,87	3,16	1,90	3,15	3,23	2,63	3,00	3,09
Sum elkraft	48,98	51,00	48,08	46,30	45,15	45,81	45,04	44,73	45,16
Petroleumsprodukter	4,70	0,00	0,00	6,20	5,00	4,50	4,60	4,20	0,00
Gass	-	0,00	0,00	-	-	1,30	0,90	-	0,00
Biobrensel	17,90	0,00	0,00	0,00	13,10	13,40	12,90	11,90	0,00
Sum	**71,58**	**51,00**	**48,08**	**52,50**	**63,25**	**65,01**	**63,44**	**60,83**	**45,16**

Det mangler SSB-tall over forbruk i 2001,2002 og 2008. Totalforbruket disse årene (vist med rød tekst) blir derfor for lave.

	1	Skoler og barnehager skal arbeide systematisk med energispørsmål/ENØK som tema.	Gjennomføres som del av kunnskapsløftet, miljøfyrtårn etc. og jf. styringskort
	2	Kommunens hjemmeside skal brukes aktivt	Gjennomføres, bl.a. er kommunens miljøstyringssystem lagt ut på kommunens hjemmeside
	3	Det skal være fast rutine å ta opp energispørsmål i plan- og bygningssaker	Gjøres fortløpende som del av Rutinehåndbok saksbehandling (teknisk avdeling).

	4	Når kommunen leier ut eller selger eiendom skal det alltid vurderes å sette føringer eller krav med hensyn til energiløsninger	• Ordning tilskudd 40.000,- pr. kommunal boligtomt ved oppfylt lavenergikrav vedtatt av kommunestyret i 2009. • Krav om maks 100 kwt pr m2 ved salg Kirkåkern Skage ps79/09 • Oppstart av detaljregulering område festet av Overhalla hotell PS 84/10: Vedtak: "Kommunen stiller som bortfester krav til at utbyggingen gjøres energieffektiv i henhold til passivehusstandard og energimerke A. • Oppstart av detaljregulering område E Ranemsletta sentrum PS 83/10: Vedtak: "Kommunen stiller ved salg av tomt krav til at utbyggingen gjøres energieffektiv i henhold til passivhusstandard og energimerke A."
	5	Det skal stimuleres til ENØK i jordbruket	ENØK-seminar for jordbrukere er gjennomført i Overhalla oktober 2010.
Indikator	•	**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling**
3.5.3 Andel bygg med "fornybar energikilde" "fornybar energikilde" er i denne sammenheng fornybar energi unntatt elektrisitet.		**Ambisjon: Gradvis å få utfaset olje og el som hovedenergikilde i kommunale og andre bygg i Overhalla. (når el driver varmepumpe er energikilden fornybar)** **a) 50% av samlet arealet innen 2011** **b) 100% av samlet areal innen 2019**	Vanskelig å måle eksakt i praksis: Kvalifisert stipulert for 2010: Av et totalt areal på 22 169 m2 kommunal bygningsmasse, kan vi anslå at ca 3 100 m2 blir oppvarmet med "fornybar energi". Hunn skole ca 2500 m2 (bio) + Moamarka barnehage ca 85 m2 (varmepumpe) + Ranemsletta barnehage ca 235 m2 (varmepumpe) + helsesenteret ca 150 m2, Skage barnehage ca 120m2. Konklusjon: 2010: 14 %
	1	Overgang til fornybare energikilder kommunale bygg behandles gjennom vedlikeholds/ HMS-plan som rulleres hvert år.	Det skal gjennomføres samlet ENØK-analyse og lages en samlet tiltaksplan for kommunal bygningsmasse i 2011. For 2009/2010: Jf. Ksak 61/08 med tiltaksplan gjennomført.
	2	Bidra til etablering av fjernvarmeanlegg på Ranemsletta innen forsvarlige rammer.	Status pr. nov 09: Jf. ps 67/09 Sak om utsending av anbud for varmelevering fra nærvarmeanlegg er utsatt av k-styret.
	3	Utskifting av oljekjeler til fornybar energi i Overhalla	Steg 1: Teknisk har gjort en samlet kartlegging av oljekjeler i Overhalla i januar 2011 (Steg 2: Eiere av oljekjeler skal på grunnlag av denne oversikten tilskrives med informasjon og spørreskjema for å stimulere til utskifting og for å kartlegge eiernes behov med sikte på et informasjonsmøte 1. halvår 2011. Som del av dette vurderes mulighetene for at det kan samles opp interesserte og oppnås kvantumsrabatt og støtte fra Enova.)

Delmål 3.6 Klimagasssutslipp		*I Overhalla er det lave klimautslipp og høy grad av CO2-binding. (Omfatter ikke deponi som er behandlet under delmål 3.4. (avfall))*	
Indikator		**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling**
	.	**Klimautslipp fra landbruk og transport skal reduseres vesentlig innen 2020 (ambisjon fastsettes nærmere her når det foreligger sikrere målemetoder/ statistikk)**	**Klima- og forurensingsdirektoratets klimakalkulator er ikke operativ** **Utslipp av klimagasser i OVERHALLA kommune**

Millioner tonn CO2-ekv		**1991**	**1995**	**2000**	**2005**	**2008**	**2009**
Total		0,041	0,043	0,044	0,040	0,040	0,040
Mobil forbrenning	Veitrafikk	0,008	0,008	0,008	0,008	0,009	0,009
	Annen mob forbre	0,002	0,002	0,002	0,003	0,003	0,003
Stasjonær forbrenning	Industri og bergv	0,001	0,001	0	0,001	0,001	0,001
	Andre næringer	0,001	0,001	0,001	0,001	0	0,001
	Husholdninger	0,001	0,001	0,001	0,001	0	0,001
Prosess-utslipp	Jordbruk	0,018	0,019	0,022	0,019	0,020	0,021
	Avfallsdeponigass	0,009	0,009	0,009	0,006	0,005	0,005

Transport 3.6.1 Mengde klimagassutslipp fra veitrafikk	1	Utslipp fra kommunal tjenestetransport og fra kommunale arbeids-takere på reise til og fra jobb skal reduseres:	1. Grønne reiser (retningslinjer for Overhalla kommunes reisevirksomhet) vedtatt (ligger på kommunens hjemmeside) 2. Utslippkrav leasede biler: 140 gCO2 pr km 3. Videokonferanseutstyr montert på kommunestyresalen (NAVs utstyr) (2009) 4. Kommunale sykler innkjøpt (2009). 5. Kurs i miljømessig kjøring gjennomført i hjemmetjenesten (februar 2011).
	2	Utbygging av gang- og sykkelveier FV (RV): Steg: 1. Himokorsen - Fuglem 2. Barlia-korsen - Øysvoll-korsen 3. Øysvoll-korsen-Skage 4. Skage - Namsos Øvrig veinett: Ranem bru gis høy prioritet.	Steg 1: Fullført (2009)
	3	Få videreført pendlerbussen **Ambisjon pendlerbuss:** **Steg 1: Å få 5-10 %av pendlerne til å bruke pendlerbuss 2009** **Steg 2: Å få 10-20% av pendlerne til å bruke pendlerbuss innen 2019** a)Videreføre/-utvikle samarbeidsforum mellom kommunen, NTFK og Trønderbilene AS t.	Informasjonsplakater satt opp i Namsos og Overhalla på aktuelle arbeidsplasser, butikker (samarbeid mellom elevbedrift ved Olav Duun vgs. ,NTFK, Trønderbilene AS, Utviklingskontoret og Overhalla kommune). Montert nye bussskur: Namsengata (kommunal finansiering) (2010). Skogmo (2010) Skage (2011) (Statens vegvesen har bevilget 150.000,- til skurene). Infotavler montert i skur på strekningen Skogmo-Namsos (februar 2011). Dialogmøter mellom Overhalla kommune og NTFK for å styrke rutetilbudet morgen og kveld (2010 og 2011). (resultat uavklart) Bestillingstransport med tilbringertransport og serviceruter (2009). **Antall passasjerer med pendlerbuss (avg Overhalla 0645 – avg Namsos 1605)**

	01.01.10 – 30.09.10 (9mnd)	01.10.10-10.03.11 (Ca 5,5 mnd)
Avg Overhalla 0645*	Total 132 passasjerer	Totalt 262
Avg Namsos 1605	Totalt 1417	Totalt 715

* 01.11.10 ble avgangstid pendlerbuss endret fra 0615 til 0645 fordi det var få reisende 0615

	4	Stimulere til nettverk for samkjøring/ samkjørerlag	Link til "Haikertorget" v/Grønn Hverdag på kommunens hjemmeside.
Landbruk 3.6.2 Mengde klimagassutslipp	1	Tiltak for utnyttelse av organisk avfall i landbruket	Ingen nye målinger eller tiltak i 2010. (Infoskriv til gårdbrukere sendes vår 2011)
	2	Etablere biogassanlegg i Overhalla/Namdalen, Steg 1: Å utrede/styrke grunnlaget for pilotprosj.	Miljøkonferanse med Biogass (tema 1) gjennomført i Overhalla (september 2009) Konklusjon: Økonomi og tilskuddordninger tilsier foreløpig at det ikke er grunnlag for pilotanlegg
	3	Miljømessig gjødsling	Overhalla deltok i ØKOLØFT, landsomfattende prosjekt for økologisk produksjon og forbruk av matvarer (prosjektslutt 2010).
	4	Strategisk plan for miljø- og landbruksforvaltningen: Tiltak behandles i strategisk plan som skal revideres i 2009.	Ny strategisk plan for Miljø og landbruk inneholder et eget satsingsområde for Klima og miljø. Ut fra en liste over mulige tiltak, er det valgt 3 tiltak for landbrukssektoren i planperioden: • Følge opp tiltak i Stortingsmeldingen om landbruk og klima. • Etablere et regionalt prosjekt for etablering av biogassanlegg. • Samkommunestyret skal bidra til å igangsette et arbeid for å drøfte innføringa av klimakrav etter Plan- og bygningsloven. Oppfordring om å gjeninnføre tilskudd til grøfting av dyrka mark er sendt Landbruks- og matdepartementet. 2010: Ikke gjort relevante målinger eller iverksatt konkrete tiltak i 2010
Indikator		**Ambisjon og tiltak**	**Status/måling**
3.6.3 Aktivitetsnivå når det gjelder skogkultur og tynning		**Ambisjon: Skogens potensial til CO2-binding skal utnyttes optimalt, innenfor forsvarlige rammer knyttet til biologisk mangfold og uberørt natur.**	**Aktivitetsdata for skogbruket i Overhalla 2000-2009**

År	Avvirkning (m^3)	Utsatte planter (stk)	Planter per m^3 avvirket	Ungskogpleie (daa)
2000	14 979	167 045		1 024
2001	22 015	158 095	8,5	1 991
2002	21 152	175 405	8,1	2 350
2003	19 413	90 950	4,5	31
2004	12 611	79 175	4,9	1 641
2005	14 633	31 700	2,3	806
2006	16 839	72 400	4,6	1 561
2007	13 970	77 650	5,0	722
2008	22 467	82 725	4,5	566
2009	26 788	162 400	6,6	707
2010	18400	112 200	5	519

Kolonne 2: Avvirkningsmengde måles i volum med enheten m^3
Kolonne 3: Utsatte planter det enkelte år.
Kolonne 4: Uttrykk for planteaktiviteten uavhengig av hogstkvantum.
Kolonne 5:Ungskogpleie er rydding av lauvskog og eventuelt "tynning" lenge før man kan ta ut nyttbare dimensjoner, måles i dekar (daa)

Produktivt skogareal med reviderte planer	1	Skogbruksplaner skal utarbeides eller revideres (NB! Opprette grendegrupper)	2009: 0 2010: 0
Andel av tilskuddsmidler der klimavirkning er vektlagt (næring og miljø)	2	Tiltakenes klimavirkninger skal vektlegges ved tildeling.	2009: 100%
Om ordning er etablert og i hvilket omfang	3	Kommunal klimakvote-ordning med støtte kr. 0,50 pr. plante inntil kr 50.000,- pr. år 2010, 2011 og 2012	Ordning vedtatt K-sak 93/09 jf.. Økonomiplan 2010-2013 Vedtatt ordning gjennomført i 2010.
	4	Overhalla kommune deltar i satsingen "Plant tre no"	Kommunens skoler deltar hvert år i "Plant tre no"

2.6 Finansforvaltning

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Denne rapporten må legges fram for kommunestyret innen 01. mars.

Likvider	31.12.2009		30.04.2010		31.08.2010		31.12.2010	
	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%
Driftslikviditet								
Innskudd hos hovedbankforbindelse	25	100	66,1	100	42,3	100	18,5	100
1 mnd Nibor + 0,6%		2,48 %		2,82 %		3,08 %		3,02 %
Annen overskuddslikviditet								
Innskudd hos hovedbankforbindelse								
Innskudd i andre banker								
Andelskapital i pengemarkedsfond								
Samlet kortsiktig likviditet	**25**	**100 %**	**66,1**	**100 %**	**42,3**	**100 %**	**18,5**	**100 %**
Avkastning siden 31.12.201x-1		**0**		**120.000,-**		**524.000,-**		**1.123.000,-**
Avkastning benchmark (ST1X)								

Overhalla kommune har i 2010 hatt all sin ledige likviditet plasser på kommunens driftskonto hos kommunens bankforbindelse DNB Nor. Betingelsen er 1 måneds Nibor + 0,6 %. Rådmannen mener med utgangspunkt i dagens situasjon i finansmarkedet at det knytter seg liten risiko for tap. Når det gjelder alternativ plassering har man ikke hatt kapasitet til å sette i gang vurdering av dette, og en mener at man pr d.d ikke har kunnskap på område for alternativ plassering.

Lån	31.08.2010				31.12.2010		
	Mill NOK	%	Rente	Mill NOK	%	Rente	Løpe-tid
Lån med pt rente:	**33,8**	**16%**		**34,3**	**16%**		
- Lånnr 97	**27,7**		2,6	**28,1**		2,5	2040
- Lånnr 100	**0,5**		2,7	**0,5**		2,6	2039
- Lånnr 243	**1,4**		2,8	**1,4**		2,8	2020
- Lånnr 245	**4,3**		2,8	**4,2**		2,8	2022
Lån med fast rente	**179,8**	**84%**		**179,1**	**84%**		
- Lånnr 058 (15/5-12)	**4,6**		5,63	**4,9**		5,63	2028
- Lånnr 082 (17/9-12)	**6,8**		5,51	**6,8**		5,51	2028
- Lånnr 089 (15/12-15)	**10,7**		4,29	**11,1**		4,29	2041
- Lånnr 91 (7/9-2015)	**6,0**		2,26	**5,7**		2,26	2034
- Lånnr 92 (11/3-2013)	**29,2**		5,19	**29,9**		5,19	2013
- Lånnr 93 (8/9-11)	**7,5**		6,10	**7,5**		6,10	2052
- Lånnr 94 (22/12-11)	**22,3**		3,53	**22,3**		3,53	2049

- Lånnr 95 (1/9-18)	**25,1**		4,16	**23,5**		4,16	2027
- Lånnr 96 (31/3-14)	**24,9**		4,30	**24,9**		4,3	2041
- Lånnr 99 (12/3-12)	**2,8**		4,03	**2,8**		4,03	2040
- Lånnr101 (7/9-20)	**22,5**		4,00	**22,5**		4,00	2039
- Lånnr 240 (24/3-16)	**17,3**		4,15	**17,3**		4,15	2017
Samlet langsiktig gjeld				**213,4**	**100**		

Det er ikke tatt opp lån i siste termin 2010, men der er endret på nedbetalingstiden på flere av lånene, noe som innebærer at kommunen har fått tilbakebetalt tidligere innbetalt avdrag. I hht finansreglementet skal minimum av den totale langsiktige gjelden være knyttet til 40 % fastrente. En har hatt en andel på 84 % i siste termin. Kommunens økonomi er stram og rådmannen mener det vil være viktig at en har en forutsigbar finansforvaltning. Med hensyn til muligheten for å kunne betale ned ekstraordinære avdrag og kunne endre på avdragstiden har en hatt en bevist holdning til at en må ha noe flytende rente.

2.7 Årsmeldingens behandling og vedtak

Overhalla kommune
Sentraladministrasjonen

Saksmappe: 2011/4412-1
Saksbehandler:
Roger Hasselvold

Saksframlegg

Årsberetning 2010

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Overhalla formannskap	55/11	06.06.2011
Overhalla kommunestyre	43/11	20.06.2011

Rådmannens innstilling
Årsberetning 2010 for Overhalla kommune vedtas.

Behandling i Overhalla formannskap - 06.06.2011
Behandlet.

Innstilling i Overhalla formannskap - 06.06.2011, enst.:
Rådmannens forslag til vedtak vedtas.

Behandling i Overhalla kommunestyre - 20.06.2011
Behandlet.

Vedtak i Overhalla kommunestyre - 20.06.2011, enst.:
Formannskapets forslag til vedtak vedtas.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
S	19.05.2011	Årsberetning 2010	

Saksopplysninger
Årsberetningen fremlegges uten særskilte kommentarer. Årsberetningen er forelagt kontrollutvalget.

Vurdering
Det vises til vurderingene i vedlagte årsberetning.